

شماره: ۲۷۸/۳۱۵۶۸

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۴/۱۶

پیوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۰۲/۲۴۹۳۸ مورخ ۱۴۰۰/۲/۴ و پیرو نامه شماره ۲۷۸/۴۷۲ مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۴ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مصوب کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس شورای اسلامی مطابق فراز دوم اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که به منظور رفع ایرادات آن شورا در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۴/۸ کمیسیون مذکور مجدداً به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می‌شود.

محمدباقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۱۰۱۲-۶۷۵
تاریخ ثبت: ۱۴۰۰/۴/۱۹
ساعت ورود:

طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده

ماده ۱- هماهنگی و نظارت بر اجرای این قانون منطبق با شرایط زیر می‌باشد:

الف- در راستای تحقق تبصره (۱) راهبرد کلان چهارم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، به منظور راهبری، برنامه ریزی، ارزیابی کلان و نظارت بر اجرای این قانون رئیس جمهور مکلف است حداکثر ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون نهاد تخصصی مدیریت جامع مدیریت کشور را به عنوان ستاد ملی جمعیت تشکیل و با همکاری دستگاههای ذی ربط، نسبت به تهیه برنامه عمل با تقسیم کار ملی اقدام و گزارش عملکرد را هر شش ماه یکبار به شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی ارائه می‌نماید.

تبصره ۱- ...

تبصره ۲- جلسات ستاد حداقل هر سه ماه یک بار با حضور اکثریت اعضای ذیل تشکیل می‌شود:

- رئیس جمهور (رئیس ستاد)

- دبیر ستاد

- وزیرای کشور، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، علوم، تحقیقات و فناوری، ورزش و جوانان، راه و شهرسازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اطلاعات، امور اقتصاد و دارایی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، ارتباطات و فناوری اطلاعات

- روسای سازمان های صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، برنامه و بودجه کشور، تبلیغات اسلامی، پزشکی قانونی

- معاون امور زنان و خانواده ریاست جمهوری یا معاونت مرتبط

- رئیس مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

- دادستان کل کشور

- رئیس شورای فرهنگی - اجتماعی زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی

- دو نفر نماینده مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر

- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

- رئیس سازمان بسیج مستضعفان

تبصره ۳- دبیرخانه ستاد مسئولیت پیگیری کلیه امور اجرایی، نظارتی و مصوبات ستاد را بر عهده دارد.

تبصره ۴- کلیه مصوبات ستاد با امضای رئیس جمهور ابلاغ می‌گردد.

صدر ماده (۱)، بند «الف» و تبصره های (۲)، (۳) و (۴) آن به شرح زیر اصلاح و چهار تبصره به آن الحاق شد:

ماده ۱- در راستای اجرای سیاست‌های کلی جمعیت و خانواده و بندهای ۴۵ و ۴۶ و ۷۰ سیاست های کلی قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و ماده ۴۵ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ موضوع اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و سند جمعیت و تعالی خانواده و مواد ۷۳ - ۹۴ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ و ۱۲۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، احکام مقرر در این قانون با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی لازم‌الاجراء است.

هماهنگی و نظارت بر اجرای این قانون منطبق با شرایط زیر می باشد:

الف- در راستای تحقق تبصره (۷) راهبرد کلان چهارم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، به منظور راهبری، برنامه ریزی، ارزیابی کلان و نظارت بر اجرای این قانون با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، ستاد ملی جمعیت به ریاست رئیس جمهور و مرکب از ارکان ذیل تشکیل می‌گردد.

تبصره ۲- جلسات ستاد حداقل هر سه ماه یک بار با حضور اکثریت اعضای ذیل تشکیل می شود:

- رئیس جمهور (رییس ستاد)

- دبیر ستاد

- وزیرای کشور، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، علوم، تحقیقات و فناوری، ورزش و جوانان، راه و شهرسازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، ارتباطات و فناوری اطلاعات

- روسای سازمان های صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، برنامه و بودجه کشور، تبلیغات اسلامی، پزشکی قانونی

- معاون امور زنان و خانواده ریاست جمهوری یا معاونت مرتبط
- رئیس مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
- دادستان کل کشور
- رئیس شورای فرهنگی-اجتماعی زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی
- دو نفر نماینده مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر
- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح
- رئیس سازمان بسیج مستضعفین
- تبصره الحاقی ۱- وظایف ستاد ملی جمعیت به شرح زیر است:
- تهیه برنامه عمل متناظر این قانون با تقسیم کار ملی
- تعیین نقش و ایجاد هماهنگی و هم افزایی بین وزارتخانه، سازمانها، نهادها و مجموعه های مرتبط با موضوع جوانی جمعیت و خانواده و نظارت بر ایفای نقش دقیق نقش های تعیین شده.
- پیشنهاد اعتبار دستگاههای مرتبط با این قانون در بودجه سنواتی به سازمان برنامه و بودجه‌ی کشور
- دریافت گزارش سالانه عملکرد و ارزیابی فعالیت‌های صورت گرفته در ارتباط با بودجه‌های اختصاص یافته در موضوع جمعیت و فرزندآوری
- تدوین و ابلاغ دستورالعمل ارزیابی عملکرد دستگاهها نسبت به اجرای قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده
- نظارت بر طرح ها، برنامه و عملکرد ناظر بر اعتبارات مرتبط با این قانون
- تدوین شاخص های ارزیابی و سنجش اقدامات اثربخش بر رشد ازدواج و فرزندآوری به تفکیک بخش های خانواده؛ رسانه؛ سازمان های مردم نهاد؛ دستگاه های اجرایی، شرکت ها و موسسات خصوصی، مدیران، نخبگان
- دریافت گزارش نهادهای ذی ربط مبنی بر اثر بخشی اقدامات آنها بر رشد ازدواج و فرزندآوری در جامعه مخاطب
- اهدای سالانه «جایزه ملی جوانی جمعیت»
- پایش زمانی و مکانی مستمر تغییرات جمعیتی در سطح ملی، استانی و شهرستانی با مشارکت مرکز

آمار ایران

- پایش جامع وضعیت سقط جنین در کشور بر اساس جمع بندی گزارش های دستگاه های ذی ربط و پژوهش های مرتبط
- ارائه گزارش عملکرد شش ماهه ستاد و دستگاهها مرتبط در رابطه با رشد ازدواج و فرزندآوری به شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی
تبصره ۳- ستاد ملی جمعیت دارای دبیرخانه مستقل بوده، دبیر ستاد و مسئولین معاونت ها و کارگروه های تخصصی دبیرخانه مذکور با حکم رئیس جمهور منصوب می گردند.
تبصره الحاقی ۲- دبیرخانه ستاد ملی جمعیت مسئولیت تهیه طرح ها و پیگیری مصوبات ستاد ملی جمعیت را بر عهده دارد.
تبصره الحاقی ۳- وظایف نظارتی ستاد نافی نظارت سایر نهادهای ناظر کشور نمی باشد و هم چنین شمول این نظارت در خصوص دستگاهها و نهادهای زیر مجموعه رهبری با اذن معظم له خواهد بود.
تبصره ۴- کلیه مصوبات ستاد پس از تایید و امضای رئیس جمهور لازم الاجرا می باشد.
تبصره الحاقی ۴- اعطای کلیه تسهیلات این قانون در شهرستان هایی اعمال خواهد شد که نرخ باروری آنها بالای ۲,۵ نباشد.

ب- در اجرای راهبرد کلان سوم و چهارم نقشه مهندسی فرهنگی کشور نظارت، رصد و پایش وضعیت جمعیت و خانواده، دریافت گزارش عملکرد دستگاههای اجرایی و ارزیابی کمی و کیفی آن بر اساس شاخصه های نقشه مهندسی فرهنگی و احکام مندرج در این قانون با کارکرد تعیین اولویتهای پژوهشی، تایید محتوای کتب درسی و پیامهای فرهنگی و دستورالعمل های بهداشتی، راهبری و دریافت گزارش عملکرد دستگاههای ذی ربط و ارزیابی آنها، از طریق ستاد عالی جمعیت و خانواده مستقر در دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی اعمال می شود. روسای دستگاه ها و نهاد ها ملزم به اجرای مصوبات این ستاد و ارائه گزارش آن به مجلس شورای اسلامی و سایر نهاد های نظارتی می باشند. این ستاد ارزیابی خود را از میزان تحقق قانون هر شش ماه یک بار به عنوان شاخص عملکرد دستگاهها به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می نماید. گزارش این ستاد، معیار تصمیم گیری در مراجع قضایی، تقنینی و نظارتی است.

بند «ب» ماده (۱) حذف و به جای آن یک ماده و دو تبصره در راستای مصوبه جلسه ۵۷۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۸۴/۸/۱۰ به شرح زیر بعد از ماده (۱) الحاق گردید:

ماده الحاقی - کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاههای زیر مجموعه دولت موظف اند جهت تحقق تبصره ۴ راهبرد کلان سوم نقشه مهندسی فرهنگی کشور کلیه دستورالعملها، برنامه‌ها و منشورات مرتبط با خانواده، فرزندآوری و جمعیت را هر شش ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی و شورای عالی انقلاب فرهنگی گزارش دهند.

تبصره ۱ - چنانچه شوراها و شوراهای اقماری و شوراهای وابسته به شورای عالی انقلاب فرهنگی در حوزه خانواده و جمعیت در چهارچوب صلاحیتها و وظایف پیش‌بینی شده برای آنها نسبت به برنامه‌ها، منشورات و دستورالعملهای فوق‌الذکر تذکر یا پیشنهاد اصلاح داشته باشند، دستگاه موظف است حداکثر ظرف سه‌ماه پس از آن، نسبت به اصلاح برنامه، منشور و دستورالعمل اقدام نماید.

تبصره ۲ - مواد ۲۲، ۲۸، ۳۳، ۳۹، ۴۲، ۴۷، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۶۴، ۷۱ این قانون مشمول حکم این ماده می‌باشد.

پ - استانداران مکلف هستند از طریق شورای برنامه ریزی و توسعه استان موضوع ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۴، راهبری، برنامه ریزی، هماهنگی بین بخشی و نظارت و ارزیابی در سطح استان در مورد احکام این قانون را برعهده گیرند.
تبصره: وزارت کشور مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران، هرساله به رصد مداوم میزان مولید و نرخ باروری کل در کشور پرداخته و برنامه‌ها و راهبردهای متناسب برای ارتقای وضعیت هر استان را در زمینه نرخ باروری کل انجام دهد.

بند «پ» ماده (۱) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح شد:

پ - استانداران مکلفند از طریق شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موضوع ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰، راهبری، برنامه‌ریزی، هماهنگی بین بخشی و نظارت و ارزیابی در سطح استان در مورد احکام این قانون را برعهده گیرند.

تبصره - وزارت کشور مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران، هرساله به رصد مداوم میزان مولید و نرخ باروری کل در کشور پرداخته و بر اساس آن پیشنهادهای لازم را در خصوص برنامه‌ریزی برای

ارتقای وضعیت باروری در استان ها و شهرستان ها به ستاد ملی جمعیت ارائه نماید.

ماده ۲- ...

ماده ۳- به منظور تحقق بند چ ماده ۱۰۲ برنامه ششم توسعه دولت مکلف است بجز کلانشهرها یک قطعه زمین مسکونی بر اساس طرح هادی مصوب در روستا و طرح جامع مصوب در شهرها با مساحت ۱۵۰ تا ۲۰۰ متر مربع به خانواده ها پس از تولد فرزند سوم و بیشتر، مشروط به سکونت حداقل ۵ سال در آن شهر یا روستا بر اساس قیمت تمام شده فقط برای یکبار با حفظ حق مالکیت دولت و اجاره ۹۹ ساله واگذار نماید.

ماده (۳) به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق گردید:

ماده ۳- به منظور تحقق بند «ج» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دولت مکلف است یک قطعه زمین یا واحد مسکونی بر اساس طرح هادی مصوب در روستا یا طرح جامع مصوب برای ساکنین در روستاها یا شهرهای کمتر از ۵۰۰ هزار نفر به سرپرستان خانواده ها پس از تولد فرزند سوم و بیشتر، در همان محل بر اساس هزینه آماده سازی فقط برای یکبار به صورت فروش اقساطی با دو سال تنفس و ۸ سال اقساط اعطاء نماید.

تبصره ۱- برای ساکنین شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر، زمین یا واحد مسکونی با شرایط مقرر در ماده در شهرک های اطراف یا شهرهای جدید یا شهرهای مجاور یا زادگاه زن یا شوهر مشروط به اینکه بالاتر از ۵۰۰ هزار نفر نباشد بر اساس آیین نامه مذکور در تبصره ۳ اختصاص می یابد.

تبصره ۲- مالکیت زمین پس از پرداخت کلیه اقساط، بالمنصفه به زن و شوهر انتقال می یابد و در صورت فوت هر یک به ورثه تعلق می گیرد.

تبصره ۳- وزارت راه و شهر سازی مکلف است با همکاری وزارت جهاد کشاورزی آیین نامه موضوع ماده فوق را حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون تهیه و جهت تصویب به هیات وزیران ارائه نماید.

ماده ۴- ...

تبصره ۱- معافیت های فوق تا متر از ۱۳۰ متر مربع بنای مفید در شهر تهران، ۲۰۰ متر مربع بنای مفید در سایر کلان شهرها و ۳۰۰ متر مربع بنای مفید برای سایر شهرستانها قابل اعمال است.

تبصره (۱) ماده (۴) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۱- معافیت های فوق تا متر اژ ۱۳۰ متر مربع زیر بنای مفید در شهر تهران، ۲۰۰ مترمربع زیر بنای مفید در شهر های بالای ۵۰۰ هزار نفر و ۳۰۰ مترمربع زیر بنای مفید برای سایر شهرها و روستاها قابل اعمال است.

تبصره ۲-...

ماده ۵- وزارت خانه های نفت و نیرو موظفند تعداد فرزندان را در تعیین مشترکین کم مصرف و الگوی مصرف آب، برق و گاز لحاظ نمایند.

ماده (۵) حذف شد.

ماده ۶- کلیه دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه مکلف اند حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) از ظرفیت منازل مسکونی سازمانی در اختیار خود را جهت بهره برداری به خانواده های کارکنان خود که حداقل سه فرزند دارند، تخصیص داده و در صورت وجود مازاد بر نیاز این خانواده ها به سایرین طبق ضوابط مربوطه اختصاص دهند. هم چنین طول زمان بهره برداری درمنازل سازمانی برای خانواده های دارای سه فرزند و بیشتر حداقل باید به میزان دو برابر سکونت سایرین باشد.

ماده (۶) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۶- کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلفند حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) از ظرفیت منازل مسکونی سازمانی در اختیار خود را جهت بهره برداری به خانواده های کارکنان دارای حداقل سه فرزند و فاقد مسکن ملکی مناسب در شهر محل خدمت هستند، تخصیص داده و در صورت وجود مازاد بر نیاز این خانواده ها به سایرین طبق ضوابط مربوطه اختصاص دهند. هم چنین طول زمان بهره برداری درمنازل سازمانی برای خانواده های دارای سه فرزند و بیشتر فاقد مسکن ملکی مناسب در شهر محل خدمت حداقل باید به میزان دو برابر سکونت سایرین باشد.

ماده ۷- در اجرای بند (پ) ماده (۱۰۳) قانون برنامه ششم توسعه کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و مراکز مدیریت حوزه های علمیه مکلفاند متناسب با برآورد نیاز دانشجویان یا طلاب متاهل اعم از بومی و غیر بومی، زن و مرد، نسبت به هزینه کرد ده درصد (۱۰٪) از درآمد اختصاصی و ده

درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سالانه مقرر در بودجه سنواتی خود جهت احداث، تکمیل، تامین و تجهیز خوابگاه های متاهلین اقدام کنند.

ماده (۷) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۷- در اجرای بند «پ» ماده (۱۰۳) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی دولتی مکلفند متناسب با برآورد نیاز دانشجویان متاهل اعم از بومی و غیربومی، زن و مرد، نسبت به هزینه کرد حداقل ده درصد (۱۰٪) از درآمد اختصاصی و ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سالانه مقرر در بودجه سنواتی خود به استثنای مواردی که از لحاظ شرعی مصارف مشخصی دارند جهت احداث، تکمیل، تأمین و تجهیز خوابگاههای متاهلین اقدام کنند.

تبصره ۱-...

تبصره ۲- کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی مکلفند بدون نیاز به مصوبه هیات امناء، اراضی و ساختمانهای مازاد خود را با مشارکت خیرین و سایر دستگاه ها به تأمین خوابگاهها و یا منازل مسکونی مورد نیاز دانشجویان متأهل اختصاص دهند.

تبصره (۲) ماده (۷) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۲- کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی مکلفند، اراضی و ساختمانهای مازاد خود را با مشارکت خیرین و سایر دستگاهها به تأمین خوابگاهها و یا منازل مسکونی مورد نیاز دانشجویان متأهل اختصاص دهند. اراضی و ساختمان هایی که از لحاظ شرعی شرایط و مصارف خاصی دارند از شمول این حکم مستثنی هستند.

تبصره ۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است بخشی از اراضی در اختیار خود را برای احداث خوابگاه های دانشجویی و طلاب متاهل در نظر گیرد.

تبصره (۳) ماده (۷) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است اراضی مازاد با کاربری آموزشی، تحقیقات و فناوری در اختیار خود را مطابق با ضوابط شهرسازی و به میزان سرانه های مصوب، برای جبران کسری احداث خوابگاههای دانشجویی و طلاب متأهل به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و حوزه های علمیه با حفظ

مالکیت دولت به صورت اجاره ۹۹ ساله و غیرقابل تغییر کاربری واگذار نماید.

تبصره ۴- کلیه دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشگاه ها و پارکهای علم و فناوری مکلفند با رعایت پیوستهای فرهنگی و بدون نیاز به مصوبه هیات امناء، متناسب با تعداد دانشجویان متأهل، خوابگاه های موجود را جهت اختصاص به خوابگاههای متأهلین بهسازی و تجهیز نمایند و در احداث خوابگاه های جدید، خوابگاه های متأهلین را در اولویت قرار دهند.

تبصره (۴) ماده (۷) به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به عنوان تبصره (۵) و (۶) به این ماده الحاق و شماره تبصره (۵) و (۶) به تبصره (۷) و (۸) تغییر یافت:

تبصره ۴- کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشگاهها و پارکهای علم و فناوری مکلفند متناسب با تعداد دانشجویان متأهل، خوابگاههای موجود را جهت اختصاص به خوابگاههای متأهلین بهسازی و تجهیز نمایند و در احداث خوابگاههای جدید، خوابگاههای متأهلین را در اولویت قرار دهند.

تبصره ۵- وزارت علوم، تحقیقات فناوری مکلف است ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون پیوستهای فرهنگی احداث خوابگاههای متأهلین را مبتنی بر نظامنامه پیوست فرهنگی طرحهای مهم کلان کشور مصوب ۱۳۹۲/۴/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه و با تصویب وزیر به دانشگاهها ابلاغ نماید.

تبصره ۶- دانشگاههای غیردولتی و حوزههای علمیه در صورتی که اقدام به ساخت خوابگاههای متأهلین نمایند از تسهیلات تبصره‌های (۱)، (۳) و (۵) برخوردار خواهند بود.

تبصره ۵- ...

ماده ۸- صندوق های رفاه دانشجویی و مراکز مدیریت حوزه های علمیه مکلفند پس از لازم الاجراء شدن این قانون، برای دانشجویان و طلاب متأهل فاقد مسکن نسبت به پرداخت ودیعه مسکن، مشروط به ارائه اجاره نامه رسمی به نحوی اقدام نمایند که هر ساله حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) متوسط قیمت ودیعه اجاره مسکن ۷۰ متری در کلان شهرها و مسکن ۱۰۰ متری در سایر شهرهای محل تحصیل پوشش داده شود.

ماده (۸) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق شد:

ماده ۸- صندوق های رفاه دانشجویی و مراکز مدیریت حوزه های علمیه مکلفند پس از لازم الاجراء شدن

این قانون، برای دانشجویان و طلاب متأهل فاقد مسکن نسبت به پرداخت ودیعه مسکن (قرض الحسنه ضمن اجاره)، مشروط به ارائه اجاره نامه دارای کد رهگیری از مشاوران املاک به نحوی اقدام نماید که هر ساله حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) متوسط قیمت ودیعه اجاره مسکن ۷۰ متری در شهرهای بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت و مسکن ۱۰۰ متری در سایر شهرهای محل تحصیل پوشش داده شود. تبصره الحاقی - شمول این حکم بر مراکز مدیریت حوزه های علمیه مشروط به عدم مغایرت با اساسنامه حوزه های علمیه و هماهنگی مدیریت ذیربط در حوزه های علمیه خواهد بود.

ماده ۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانکهای عامل و موسسات اعتباری، نسبت به پرداخت انواع تسهیلات مسکن با هدف تشویق فرزندآوری خانواده ها به شرح زیر اقدام کند:

- ۱- افزایش بیست و پنج درصدی (۲۵٪) سقف تسهیلات خرید، ساخت و جعاله تعمیرات مسکن به ازای هر فرزند زیر ۲۰ سال سن تا حداکثر دو برابر سقف مصوب، بدون نیاز به افزایش مبلغ سپرده بانکی مربوط
- ۲- افزایش دوره بازپرداخت به میزان ۲ سال به ازای هر فرزند زیر ۲۰ سال سن، تا سقف ۱۰ سال بدون افزایش نرخ سود

ماده (۹) به شرح زیر اصلاح شد:

- در انتهای بند (۱) عبارت «بدون نیاز به افزایش مبلغ سپرده بانکی مربوط» حذف شد و عبارت «از محل افزایش مبلغ سپرده بانکی با رعایت مصوبات شورای پول و اعتبار» جایگزین شد.
- در انتهای بند (۲) عبارت «بدون افزایش نرخ سود» حذف شد.

تبصره - ...

ماده ۱۰- به منظور تحقق بند ث ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است برای متولدین سال ۱۴۰۰ به بعد، با استقرار سامانه ی تسهیلات قرض الحسنه فرزند، از طریق کلیه بانک ها و موسسات اعتباری از محل پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی نسبت به پرداخت «تسهیلات قرض الحسنه تولد فرزند» اقدام نماید. مبلغ این تسهیلات برای تولد فرزند اول صد میلیون ریال، فرزند دوم، دویست میلیون ریال و برای تولد فرزند سوم، سیصد میلیون ریال،

فرزند چهارم ، چهارصد میلیون ریال و فرزند پنجم ، پانصد میلیون ریال بدون الزام به سپرده گذاری مشمولان با ۶ ماه دوره تنفس و دوره بازپرداخت پنج ساله در سال نخست اجرای این قانون با امکان وثیقه گذاری یارانه و یا ضمانت زنجیره ای یا هرگونه وثیقه معتبر تعیین می شود. متقاضیان حداکثر تا دو سال پس از تولد می توانند درخواست دریافت وام را ثبت نمایند.

ماده ۱۰ به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۱۰- به منظور تحقق بند «ث» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است برای متولدین سال ۱۴۰۰ به بعد، از طریق کلیه بانکها و موسسات اعتباری از محل پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی و حذف تسهیلات قرض الحسنه ازدواج متقاضیان بالای ۵۰ سال سن، نسبت به پرداخت «تسهیلات قرض الحسنه تولد فرزند» اقدام نماید. مبلغ این تسهیلات برای تولد فرزند اول صد میلیون ریال، فرزند دوم ، دویست میلیون ریال، برای تولد فرزند سوم، سیصد میلیون ریال، فرزند چهارم ، چهارصد میلیون ریال و فرزند پنجم و بالاتر ، پانصد میلیون ریال بدون الزام به سپرده گذاری مشمولان با شش ماه دوره تنفس به ترتیب با دوره بازپرداخت سه تا هفت سال و اخذ یک ضامن معتبر و سفته تعیین می شود. متقاضیان حداکثر تا دو سال پس از تولد می توانند درخواست دریافت وام را ثبت نمایند.

تبصره ۱- بخشی از منابع اجرای این حکم، از محل حذف «تسهیلات ازدواج جوانان» مقرر در قوانین بودجه سنواتی در ارتباط با ازدواج های بالای ۵۰ سال سن، تامین می گردد.

تبصره (۱) ماده (۱۰) حذف شد.

تبصره ۲- ...

ماده ۱۱- دولت مکلف است به ازای هر فرزند که از ابتدای سال ۱۴۰۰ متولد شود، ده میلیون ریال را به صورت بلاعوض به سرپرست فرزند تخصیص دهد. سرپرست فرزند صرفاً مجاز است که منابع مزبور را به خریداری واحدهای صندوق های سرمایه گذاری پذیرفته شده در بورس صرف کند.

ماده (۱۱) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۱۱- دولت مکلف است به ازای هر فرزند که از ابتدای سال ۱۴۰۰ متولد شود، مبلغ ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا سقف سالانه ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرفاً جهت خرید

واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس به نام فرزند اختصاص دهد. ساز و کار اجرائی از جمله خانوارهای مشمول، نحوه خرید و انتخاب صندوق و هزینه‌های مرتبط به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱- ...

تبصره ۲- دولت مجاز به بدهکار کردن خود به صندوق‌ها از این محل نیست.

تبصره (۲) ماده (۱۱) حذف شد.

تبصره ۳- ...

تبصره ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار حداکثر تا سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون آئین نامه اجرایی این ماده را تدوین نماید.

تبصره (۴) ماده (۱۱) حذف شد.

تبصره ۵- موضوع ماده در در استانهایی جاری است که در آن سال نرخ باروری آنها زیر نرخ باروری ۲,۵ می باشد.

تبصره (۵) ماده (۱۱) حذف شد.

ماده ۱۲- شرکتهای خودروساز داخلی مکلف اند، یک خودروی ایرانی به انتخاب سرپرست خانواده به قیمت کارخانه برای خانواده‌ها پس از تولد فرزند دوم تا پنجم از زمان ابلاغ این قانون بدون نوبت و بدون قرعه کشی برای یک مرتبه تحویل دهند.

ماده ۱۲ به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۱۲- شرکتهای خودروساز داخلی مکلفند از زمان ابلاغ این قانون یک خودروی ایرانی به قیمت کارخانه به انتخاب و به نام مادر پس از تولد فرزند دوم به بعد در هر نوبت ثبت نام برای یک مرتبه تحویل دهند.

تبصره- در هر نوبت ثبت نام حداکثر ۵۰ درصد خودروها مشمول این ماده می باشد و در صورتیکه تعداد متقاضیان مشمول از ۵۰ درصد خودروهای در هر نوبت ثبت نام بیشتر باشد، قرعه کشی از بین این مداران بلامانع است. در این شرایط اولویت با مادرانی است که طی دو سال قبل خودرویی دریافت نکرده باشند.

ماده ۱۳ - ...

ماده ۱۵- کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه، مکلفند:

الف- در بکارگیری، جذب و استخدام نیروی جدید به ازای تأهل و نیز داشتن هر فرزند یکسال تا حداکثر ۵ سال به سقف محدوده سنی موضوع ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری اضافه کنند.

بند «الف» ماده (۱۵) به شرح زیر اصلاح شد.

الف- در بکارگیری، جذب و استخدام نیروی جدید به ازای تأهل و نیز داشتن هر فرزند یکسال تا حداکثر ۵ سال به سقف محدوده سنی اضافه کنند.

ب- در بکارگیری، جذب، استخدام و تبدیل وضعیت استخدامی به ازای تأهل و نیز هر فرزند دو درصد (۲٪) مجموعاً حداکثر تا ده درصد (۱۰٪)، به امتیاز هر فرد اضافه می شود و بعد از احراز شرایط تبدیل وضعیت، به ازای هر فرزند یک سال از طول سنوات تبدیل وضعیت فرد از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی کاهش می یابد.

بند «ب» ماده (۱۵) به شرح زیر اصلاح شد.

ب- در بکارگیری، جذب، استخدام به ازای تأهل و نیز هر فرزند دو درصد (۲٪) مجموعاً حداکثر تا ده درصد (۱۰٪)، به امتیاز هر فرد اضافه می شود.
شمول این بند در مورد دستگاههایی که قواعد استخدامی خاص خود را دارند منوط به عدم تعارض با ضوابط آن دستگاهها است.

پ- ...

ماده ۱۷- احکام ذیل در کلیه بخشهای عمومی، خصوصی، دولتی و غیردولتی لازم الاجرا

می باشد:

صدر ماده ۱۷ به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۷- احکام ذیل نسبت به همه مستخدمین و کارکنان در کلیه بخشهای دولتی و غیردولتی لازم الاجرا می باشد.

الف- مدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق العاده های مرتبط به نه ماه تمام افزایش یابد. در صورت درخواست مادر تا دو ماه از این مرخصی در ماه های پایانی بارداری قابل استفاده

است. مرخصی مزبور برای تولد دو قلو و بیشتر، دوازده ماه می باشد.

با توجه به تصویب نامه هیات وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۲/۲۲ نسبت به پرداخت حقوق و ابلاغ آن به سازمان تامین اجتماعی و تامین اعتبار آن، بند «الف» ماده (۱۷) به شرح زیر اصلاح شد:

الف- مدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق العاده‌های مرتبط به نه ماه تمام افزایش یابد. در صورت درخواست مادر تا دو ماه از این مرخصی در ماه‌های پایانی بارداری قابل استفاده است. مرخصی مزبور برای تولد دو قلو و بیشتر، دوازده ماه می باشد. در مواردی که مرخصی زایمان موجب اختلال در کار بخش خصوصی گردد، پس از تایید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هزینه تحمیل شده توسط دولت جبران خواهد شد.

ب- امنیت شغلی مادران در طول دوره بارداری، مرخصی زایمان و در حین شیردهی باید تامین شود. در این دوران هرگونه نقل و انتقال و تغییر شغل، بدون درخواست مادر شاغل ممنوع است. حفظ پست سازمانی یا هم‌تراز برای بانوانی که در ایام مرخصی زایمان به سر می برند، الزامی است.

بند «ب» ماده (۱۷) حذف شد.

پ- نوبت کاری شب برای مادران شاغل باردار و هم چنین مادران دارای فرزند شیرخوار تا ۲ سال و پدران تا یک ماهگی نوزاد، در مشاغل و فعالیت هایی که نیازمند شیفت شب می باشند، اختیاری است.

بند «پ» ماده (۱۷) به شرح زیر اصلاح شد:

پ- نوبت کاری شب برای مادران شاغل باردار و هم چنین مادران دارای فرزند شیرخوار تا ۲ سال و پدران تا یک ماهگی نوزاد، در مشاغل و فعالیت هایی که نیازمند نوبت کاری شب می باشند، اختیاری است. شمول این بند شامل بخش خصوصی مشمول قانون کار نمی شود.

ت- اعطای دورکاری به درخواست مادران باردار، حداقل به مدت ۴ ماه در دوران بارداری در مشاغلی که امکان دورکاری در آن ها فراهم است، الزامی است.

ث- به منظور حمایت از مادران و مشارکت در مراقبت از نوزاد پس از زایمان مادر اعم از شاغل و غیرشاغل، پدر میتواند از دو هفته مرخصی تشویقی بدون امکان ذخیره سازی بهره‌مند شود. برای پدران دارای فرزند دوقلو و بیشتر این مدت یک‌ماه می باشد.

بند «ث» ماده (۱۷) حذف شد.

ج- مادران شاغل می توانند از مرخصی استعلاجی برای موارد بیماری فرزند زیر ۷ سال خود با ارائه گواهی پزشکی استفاده کنند.

بند «ج» ماده (۱۷) حذف شد.

ج- مادران شاغلی که از زمان لازم الاجرا شدن این قانون فرزند یا فرزندان به دنیا خواهند آورد به ازای هر فرزند، می توانند از یک سال کاهش در سن بازنشستگی برخوردار شوند و برای فرزند سوم و بیشتر میزان کاهش یک و نیم سال به ازای هر فرزند خواهد بود. حداقل سن بازنشستگی مشمولین این بند، برای مادران دارای یک فرزند ۴۲ سال، دارای دو فرزند ۴۱ سال، دارای سه فرزند و بیشتر ۴۰ سال و حداقل با ۲۰ سال سابقه بیمه است. برقراری مستمری یا حقوق بازنشستگی متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه در زمان اشتغال می باشد.

تبصره - بار مالی اجرای این ماده از محل منابع حاصل از اجرای ماده ۷۰ این قانون در ردیف خاصی در بودجه سنواتی پیش بینی و به سازمان تامین اجتماعی و سایر صندوق های بازنشستگی تخصیص داده می شود.

در تبصره ماده (۱۷) با توجه به اصلاح بند «الف» هزینه تحمیل شده توسط دولت جبران خواه شد. ضمناً عبارت «ماده (۷۰)» به عبارت «ماده (۷۲)» اصلاح می گردد.

ماده ۱۸ - ...

ماده ۲۲ - ...

تبصره ۱- وزارت راه و شهرسازی مکلف است با همکاری شهرداری ها، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، ضوابط و استانداردهای این فضا را جهت تصویب ستاد عالی جمعیت و خانواده، تدوین و برای اجرا به دستگاههای مندرج در این ماده ابلاغ نماید.

تبصره (۱) ماده (۲۲) به شرح زیر اصلاح شد.

تبصره ۱- وزارت راه و شهرسازی مکلف است با همکاری شهرداریها، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این

قانون، ضوابط و استانداردهای این فضا را با رعایت نظام نامه پیوست فرهنگی طرحهای مهم کلان کشور مصوب ۱۳۹۲/۴/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی و پس از تصویب هیأت وزیران برای اجرا به دستگاههای مندرج در این ماده ابلاغ نماید.

تبصره ۲- ...

ماده ۲۳ - ...

ب- سازمان بهزیستی مکلف است در هر یک از مراکز مذکور، حداقل یک نفر از تحصیلکردگان حوزه های علمیه خواهران و برادران را به کارگیری کند.

بند «ب» ماده (۲۳) به شرح زیر اصلاح شد:

ب- سازمان بهزیستی مکلف است در هر یک از مراکز مذکور، حداقل یک نفر آشنا به تربیت اسلامی کودک، با معرفی مرکز مدیریت حوزه های علمیه را در چارچوب قوانین مربوطه به کارگیری کند.

پ- ...

ت- بنیاد مسکن موظف به تأمین و واگذاری زمین با قیمت تمام شده به خیریه ها و سازمان های متقاضی تاسیس این مراکز پس از تایید سازمان بهزیستی است.

بند «ت» ماده (۲۳) به شرح زیر اصلاح شد:

ت- دولت موظف به تأمین زمین با اجاره ۹۹ ساله و غیر قابل تغییر کاربری به خیریه ها و سازمان های متقاضی تاسیس این مراکز پس از تایید سازمان بهزیستی است.

ماده ۲۴ - ...

ماده ۲۵- سازمان ثبت احوال کشور مکلف است نسبت به ایجاد سرویس مبتنی بر سامانه برخط (ای. پی. آی) برای معرفی و صدور شناسه مادرانه برای مادران دارای سه فرزند یا بیشتر اقدام نماید. مدت اعتبار این شناسه ۱۰ سال است و در صورت تولد فرزندان بعدی به مدت ۵ سال تمدید خواهد شد. دستگاه های ذی ربط موظفند اقدامات ذیل را برای دارندگان کارت مزبور به همراه اعضای خانواده انجام دهند.

الف) نیم بها بودن ورودی کلیه اماکن و بناهای تاریخی - فرهنگی و موزه های تابعه وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی، گردشگری و دستگاه های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات

کشوری.

- ب) نیم بها بودن خدمات حمل و نقل عمومی شهری و تعرفه‌های فرهنگی، ورزشی و تفریحی شهرداری‌ها و دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری.
- ج) نیم بها بودن بلیط سینماها هر ماه یکبار
- د) تخفیف ۲۰ درصدی دوره‌های آموزشی، تربیتی و هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برای استفاده فرزندان

ماده (۲۵) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق شد:

ماده ۲۵- سازمان ثبت احوال کشور مکلف است نسبت به ایجاد سامانه برخط برای معرفی و صدور شناسه ویژه برای مادران دارای سه فرزند یا بیشتر اقدام نماید. مدت اعتبار این شناسه ۱۰ سال است و در صورت تولد فرزندان بعدی به مدت ۵ سال تمدید خواهد شد. دستگاه‌های ذی ربط موظفند اقدامات ذیل را برای دارندگان کارت مزبور به همراه اعضای خانواده انجام دهند.

تبصره الحاقی: شمول این ماده در بخش خصوصی مشروط به جبران هزینه‌ی آن توسط دولت و تصویب هیات وزیران است.

ماده ۲۶- کلیه موسسات آموزش عالی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه و مراکز حوزوی مکلفند:

الف- ...

ج- ...

یک تبصره به انتهای ماده (۲۶) الحاق شد:

تبصره الحاقی- شمول این حکم بر مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه مشروط به عدم مغایرت با اساسنامه حوزه‌های علمیه و هماهنگی با مدیریت ذی ربط خواهد بود.

ماده ۲۸- ...

الف - ...

چ- سازمان صدا و سیما موظف است ضمن تهیه و تنظیم شاخص‌های لازم جهت اجرا و ارزیابی برنامه‌های مختلف رسانه‌ای منطبق با اهداف این قانون که به تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده می

رسد، نسبت به تحقق برنامه های مزبور و ارتقای کمی و کیفی سالانه آن ها و ارائه گزارش شش ماهه به شورای نظارت بر صدا و سیما اقدام نماید. شورای نظارت بر صدا و سیما موظف است ارزیابی خود را حداکثر تا سه ماه از زمان ارائه گزارش ارسالی، به ستاد عالی جمعیت و خانواده و مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

بند «ج» ماده (۲۸) به شرح زیر اصلاح شد:

ج- سازمان صدا و سیما موظف است ضمن تهیه و تنظیم شاخص های لازم جهت اجرا و ارزیابی برنامه های مختلف رسانه ای منطبق با اهداف این قانون، نسبت به تحقق برنامه های مزبور و ارتقای کمی و کیفی سالانه آنها و ارائه گزارش شش ماهه به شورای نظارت بر صدا و سیما اقدام نماید. شورای نظارت بر صدا و سیما موظف است ارزیابی خود را حداکثر تا سه ماه از زمان ارائه گزارش ارسالی، به ستاد ملی جمعیت و خانواده و مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ح- ...

ماده ۲۹- صدا و سیما موظف است ده درصد از بودجه ی حمایتی اختصاص یافته به برنامه های تولیدی، پویانمایی، مستند، فیلم و سریال به برنامه هایی با محوریت موضوع افزایش و جوانی جمعیت اختصاص دهد.

ماده (۲۹) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۲۹- صدا و سیما موظف است حداقل ده درصد (۱۰٪) از بودجه ی اختصاص یافته به برنامه های تولیدی، پویانمایی، مستند، فیلم و سریال را به برنامه هایی با محوریت موضوع افزایش و جوانی جمعیت اختصاص دهد.

ماده ۳۰- ...

ماده ۳۱- وزارتخانه های کشور، ورزش و جوانان، فرهنگ و ارشاد اسلامی و هم چنین سازمان تبلیغات اسلامی، ستاد امر به معروف و نهی از منکر و سایر نهادهای ذیربط مکلف اند حداقل سی درصد (۳۰٪) از بودجه حمایتی از سازمانهای مردم نهاد و تشکلهای فرهنگی را به مجموعه هایی از قبیل گروههای فرهنگی و جهادی، کانون های فرهنگی مساجد و سازمان های مردم نهاد که در جهت کاهش سن ازدواج، تسهیل ازدواج جوانان، تشویق به فرزندآوری و استحکام خانواده با رویکرد دینی تشکیل

شده، اختصاص دهند. گزارش سالانه عملکرد و ارزیابی فعالیت‌های صورت گرفته و حمایت‌های موضوع این بند ضمن ارائه به ستاد ملی جمعیت، به صورت عمومی نیز منتشر می‌شود. دستورالعمل ارزیابی عملکرد موضوع این ماده توسط ستاد ملی جمعیت تدوین و ابلاغ می‌شود.

ابهام ماده (۳۱) با اصلاح ماده (۱) برطرف شد.

ماده ۳۲- ...

ماده ۳۳- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و سازمان تبلیغات اسلامی اقدامات زیر را انجام دهد:

صدر ماده (۳۳) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۳۳- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و سازمان تبلیغات اسلامی و در چارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی از جمله سند تحول بنیادین آموزش و پرورش اقدامات زیر را انجام دهد:

الف) ...

ب) ...

پ) آموزش و مهارت‌های تربیتی دوران بلوغ و ازدواج از طریق آموزش مستمر به اولیاء و کادر آموزشی، متناسب با سن دانش آموزان و براساس سبک زندگی اسلامی- ایرانی به صورت حضوری
ت) تربیت کادر توانمند، متعهد و متاهل برای درس «مدیریت خانواده و سبک زندگی»

بندهای «پ» و «ت» ماده (۳۳) به شرح زیر اصلاح شد:

پ- آموزش و مهارت‌های تربیتی دوران بلوغ و ازدواج از طریق آموزش مستمر به اولیاء و کارکنان آموزشی، متناسب با سن دانش آموزان و براساس سبک زندگی اسلامی- ایرانی به صورت حضوری
ت- تربیت نیروی انسانی توانمند، متعهد و متاهل برای درس «مدیریت خانواده و سبک زندگی»

تبصره - سازمان پژوهش و برنامه ریزی درسی آموزش و پرورش موظف است محتوای نهایی کلیه کتب درسی در زمینه جمعیت، مدیریت خانواده و سلامت و بهداشت را قبل از انتشار به تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده برساند.

تبصره ماده (۳۳) حذف شد.

ماده ۳۴- ...

ماده ۳۵- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه موسسات آموزش عالی کشور، مکلفند در راستای سیاست‌های کلی جمعیت و خانواده حداکثر یک سال پس از ابلاغ این قانون، در جهت ترویج و آگاهی بخشی نسبت به وجوه مثبت ازدواج به هنگام نیاز، آموزش مهارت‌های دوران ازدواج، فرزندآوری، آثار منفی کم‌فرزندگی در خانواده و کاهش رشد جمعیت در جامعه، حرمت سقط جنین، نهادینه کردن هنجارهای صیانت از تحکیم خانواده، ایفای نقش‌های خانوادگی و مقابله با محتوای مغایر سیاست‌های جمعیتی، ضمن حذف محتوای آموزشی مخالف فرزندآوری، اقدامات و فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی ویژه دانشجویان و کادر آموزشی و اداری مبتنی بر نقشه مهندسی فرهنگی کشور ذیل برنامه‌های سالانه خود را انجام دهند.

در ماده (۳۵) کلمه «کادر» به عبارت «نیروی انسانی» اصلاح می‌شود.

ماده ۳۶- ...

ماده ۳۷- سازمان تبلیغات اسلامی مکلف است به منظور ترویج و تسهیل در امر ازدواج، ضمن صدور و لغو مجوز مراکز و موسسات فعال در امر انتخاب همسر، دستورالعمل مربوط به نحوه فعالیت و نظارت بر این مراکز و موسسات را با محوریت و مشارکت خانواده‌ها و رعایت موازین قانونی و شرعی تدوین و پس از تصویب ستاد عالی جمعیت و خانواده اجرا نماید. هرگونه فعالیت در این خصوص از جمله در بستر فضای مجازی بدون رعایت این ماده ممنوع است.

ماده (۳۷) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به انتهای ماده الحاق شد:

ماده ۳۷- سازمان تبلیغات اسلامی مکلف است به منظور ترویج و تسهیل در امر ازدواج، از طریق موسسات فرهنگی، مساجد و روحانیون و دیگر ظرفیت‌های مردمی به توسعه فرهنگ واسطه‌گری در امر انتخاب همسر، با محوریت و مشارکت خانواده‌ها و رعایت موازین قانونی و شرعی بپردازد.
تبصره- وزارت ورزش و جوانان موظف است با تایید سازمان تبلیغات اسلامی مجوز مراکز فعال در امر انتخاب همسر را صادر نماید.

ماده ۳۸- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در اجرای آموزش‌های حین ازدواج، محتوای تدوین شده توسط شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی را در زمینه بهداشت، سلامت باروری و فرزندآوری عیناً آموزش داده و آموزش‌های اخلاقی، حقوقی و روانشناسی حین ازدواج را به نهاد رهبری دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور واگذار نماید.

جهت رفع ابهام صلاحیت و ماهیت مصوبات شورای فرهنگی و اجتماعی زنان توضیح ذیل لازم است: «شورای تخصصی زن و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی موظف است مطابق مصوبه جلسه ۵۴۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۸۳/۶/۳۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی و قانون «حمایت از حقوق و مسئولیت‌های زنان در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی» مصوب ۱۳۸۵/۱۱/۱۵ مجلس شورای اسلامی بر اجرای دقیق و کامل آموزش‌ها نظارت نماید.»

ماده (۳۸) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به انتهای آن الحاق شد:

ماده ۳۸- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در چارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و نظارت شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده آموزش‌های حین ازدواج را به تمامی زوجین اعم از دانشجو و غیردانشجو ارائه دهد. آموزش دهندگان موضوع این حکم با تایید نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه علوم پزشکی مربوطه انتخاب می‌شود.

تبصره- دفاتر ثبت ازدواج موظف به دریافت گواهی دوره‌های آموزشی حین ازدواج موضوع این ماده از زوجین، قبل از تحویل سند رسمی ازدواج هستند.

ماده ۳۹- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و کلیه مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی مرتبط با موضوع که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌کنند، مکلفند از تاریخ لازم الاجراشدن این قانون هر ساله حداقل پنج درصد (۵٪) از اعتبارات پژوهشی خود را به مطالعات و پژوهش‌های مرتبط با خانواده (فرزندآوری) و رشد جمعیت در راستای اولویت‌های پژوهشی که هر ساله از سوی ستاد عالی جمعیت و خانواده تعیین می‌شود، اختصاص دهند و فهرست طرح‌ها، پروژه‌های تحقیقاتی، مشخصات

پژوهشگران و نتایج بدست آمده را به همراه گزارش ۶ ماهه به ستاد عالی جمعیت و خانواده اعلام نمایند. تبصره- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی، حوزه های علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی موظف اند از پایان نامه های مقاطع تحصیلات تکمیلی در راستای موضوعاتی که به عنوان اولویت های پژوهشی توسط ستاد عالی جمعیت و خانواده تعیین شده اند، حمایت ویژه کنند.

ماده (۳۹) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۳۹- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و کلیه مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی مرتبط با موضوع که از بودجه عمومی کشور استفاده می کنند، مکلفند از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون هر ساله حداقل پنج درصد (۵٪) از اعتبارات پژوهشی خود را به مطالعات و پژوهشهای مرتبط با خانواده (فرزندآوری) و رشد جمعیت در راستای اولویت های پژوهشی که هر ساله از سوی ستاد ملی جمعیت تعیین می شود، اختصاص دهند و فهرست طرح های تحقیقاتی، مشخصات پژوهشگران و نتایج بدست آمده را به همراه گزارش شش ماهه به ستاد ملی جمعیت اعلام نمایند.

تبصره- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی، حوزه های علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی موظفند از پایان نامه های مقاطع تحصیلات تکمیلی در راستای موضوعاتی که به عنوان اولویت های پژوهشی توسط ستاد ملی جمعیت تعیین می شود، حمایت ویژه کنند. شمول این حکم بر مراکز مدیریت حوزه های علمیه مشروط به عدم مغایرت با اساسنامه حوزه های علمیه و هماهنگی مدیریت ذی ربط خواهد بود.

ماده ۴۰- ...

ماده ۴۱- ...

ماده ۴۲- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است دستورالعمل و راهنمای بالینی هماهنگ کشوری مربوط به پیشگیری، تشخیص به هنگام و درمان افراد نابارور و در معرض ناباروری را با بهره گیری از تخصص های مرتبط در قالب نظام سطح بندی خدمات ضمن ادغام در شبکه بهداشت با رویکرد بروزرسانی، حداکثر تا شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تدوین و پس از تصویب وزیر

بهداشت و تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده ابلاغ نماید.

ماده (۴۲) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۴۲- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است دستورالعمل و راهنمای بالینی هماهنگ کشوری مربوط به پیشگیری، تشخیص به هنگام و درمان افراد نابارور و در معرض ناباروری را با رعایت شاخصها و مفاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور با بهره‌گیری از تخصص‌های مرتبط در قالب نظام سطح بندی خدمات ضمن ادغام در شبکه بهداشت با رویکرد بروزرسانی، حداکثر تا شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون تدوین و پس از تصویب وزیر بهداشت ابلاغ نماید.

ماده ۴۳- در راستای بندهای «ح» و «د» ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان های بیمه گر، برنامه‌ها و اقدامات لازم را برای برخورداری همه زوج‌هایی که علی‌رغم اقدام به بارداری به مدت یک سال یا بیشتر، صاحب فرزند نشده‌اند، از برنامه‌های معاینه، بیماریابی، تشخیص علت ناباروری و درمان آن تحت پوشش کامل بیمه‌های پایه، بدون محدودیت زمان و دفعات مورد نیاز به تشخیص پزشک معالج به عمل آورد.

تبصره ۱- ...

تبصره ۳- شورای عالی بیمه موظف است حداکثر تا شش ماه پس از ابلاغ قانون، بسته خدمات پایه خود را به گونه ای تعریف نماید که شامل کلیه اقدامات مذکور در درمان ناباروری اولیه و ثانویه گردد.

تبصره (۳) ماده (۴۳) به شرح زیر اصلاح شد:

شورای عالی بیمه موظف است بسته خدمات پایه خود را به گونه ای تعریف کند که شامل کلیه اقدامات مذکور در درمان ناباروری اولیه و ثانویه گردد و حداکثر تا شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن قانون به تصویب هیأت وزیران برسد.

ماده ۴۴- ...

ماده ۴۵- شورای عالی بیمه مکلف است حداکثر تا شش‌ماه پس از ابلاغ این قانون، راهنمای بالینی استاندارد پوشش بیمه ای خدمات سلامت زنان، مادران باردار و نوزادان را از جمله ماماها و

پزشکان در مراکز خصوصی و دولتی در قالب سطح بندی خدمات با لحاظ نظام ارجاع تدوین و ابلاغ نماید.

ماده (۴۵) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۴۵- شورای عالی بیمه مکلف است راهنمای بالینی استاندارد پوشش بیمه ای خدمات سلامت زنان، مادران باردار و نوزادان را از جمله ماماها و پزشکان در مراکز خصوصی و دولتی در قالب سطح بندی خدمات با لحاظ نظام ارجاع تدوین نماید و حداکثر تا شش ماه پس از لازم الاجراء شدن قانون به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ۴۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با رویکرد افزایش رشد جمعیت و تأکید بر اثرات مثبت بارداری و زایمان طبیعی، فواید فرزندآوری، کاهش فاصله ازدواج و فرزند اول و همچنین کاهش فاصله بین فرزندان، حداکثر تا یک سال پس از لازم الاجراء شدن این قانون، نسبت به تغییر، اصلاح، تکمیل و بروزرسانی علمی متون و منابع آموزشی، مضرات مادی و معنوی سقط جنین و عوارض استفاده از داروهای ضد بارداری، منع زایمان غیر طبیعی غیر ضروری، به بازآموزی و تربیت کارکنان و ارائه دهندگان این آموزشها اقدام نماید و با آموزش کارکنان شبکه بهداشت و درمان برای مراجعین در تمامی بازه‌ی سنی باروری، به ازای تولد فرزند اول تا پنجم در جمعیت تحت پوشش و مطابق با دستورالعمل حمایتی موضوع این حکم، به ارائه دهندگان خدمات به صورت افزایش پلکانی، فوق العاده کمک به فرزندآوری پرداخت نماید.

ماده (۴۶) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۴۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است جهت آموزش دانشجویان علوم پزشکی و کارکنان نظام سلامت با رویکرد افزایش رشد جمعیت و تأکید بر اثرات مثبت بارداری و زایمان طبیعی، فواید فرزندآوری، کاهش فاصله ازدواج تا تولد فرزند اول و همچنین کاهش فاصله بین تولد فرزندان، حداکثر تا یک سال پس از لازم الاجراء شدن این قانون، نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

الف- تغییر، اصلاح، تکمیل و بروزرسانی علمی متون و منابع آموزشی، در راستای تبیین مضرات مادی و معنوی سقط جنین، عوارض استفاده از داروهای ضد بارداری، منع زایمان غیر طبیعی غیر ضروری

ب- بازآموزی و تربیت کارکنان و ارائه دهندگان آموزشهای بند «الف» جهت آموزش مراجعین در تمامی

بازهی سنی باروری

ب- پرداخت فوق العاده کمک به فرزندآوری به صورت افزایش پلکانی به ازای تولد فرزند اول به بعد در جمعیت تحت پوشش به ارائه دهندگان خدمات

ماده ۴۷- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراشدن این قانون راهنمای مکتوب حفظ، مراقبت و سلامت جنین را پس از تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده، با توزیع در کلیه مراکز تشخیصی، بهداشتی، درمانی اعم از دولتی و غیردولتی در اختیار مادر قرار دهد.

ماده (۴۷) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۴۷- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراءشدن این قانون راهنمای مکتوب حفظ، مراقبت و سلامت جنین را با رعایت شاخصها و مفاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور، با توزیع در کلیه مراکز تشخیصی، بهداشتی، درمانی اعم از دولتی و غیردولتی در اختیار مادران قرار دهد.

ماده ۴۸- ...

ماده ۴۹- ...

ماده ۵۰- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در راستای تأمین، حفظ، ارتقاء سلامت مادر و نوزاد و کاهش سالانه پنج درصد (۰.۵٪) از میزان زایمان غیر طبیعی نسبت به نرخ کل زایمان در کشور تا رسیدن به نرخ میانگین جهانی، اقدام به اجرای موارد ذیل نماید و گزارش اقدامات و نتایج حاصل را هر سه ماه یکبار به ستاد عالی جمعیت و خانواده ارائه نماید.
الف- ...

ج- ممنوعیت پرداخت بیمه در موارد سزارین به درخواست مادر

بند «ج» ماده (۵۰) به شرح زیر اصلاح شد:

ج- ممنوعیت پرداخت بیمه در موارد زایمان به روش جراحی، خارج از دستورالعملهای ابلاغی وزارت بهداشت مگر در مواردی که بیمه گر قبل از لازم الاجراءشدن این قانون متعهد به پرداخت بوده باشد.

چ- توسعه منظم و منسجم زایمان های بدون درد با تجهیز بیمارستانهای دانشگاههای علوم

پزشکی و تامین متخصص و تکنسین بیهوشی و مانند آن به عنوان جایگزین سزارین به میزان سالانه پنج درصد (۵٪) افزایش، نسبت به سال پایه و تاثیر گذاری آن بر شاخص‌های اعتبارسنجی بیمارستان‌ها.

ح-...

خ- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به ارزشیابی عملکرد کادر بهداشتی - درمانی برحسب میزان رضایت مادران، در ارائه مراقبت با کیفیت بارداری و زایمان طبیعی و اعمال آن در کارانه ارائه دهندگان خدمات اقدام نماید. شاخص‌های ارزشیابی و شیوه نامه‌های مربوطه باید به تایید ستاد عالی جمعیت برسد.

بند‌های «ج» و «خ» ماده (۵۰) به شرح زیر اصلاح شد:

چ- توسعه منظم و منسجم زایمان‌های بدون درد با تجهیز بیمارستان‌های دانشگاهی علوم پزشکی و تامین متخصص و کاردان و کارشناس بیهوشی و مانند آن به عنوان جایگزین زایمان به روش جراحی به میزان سالانه پنج درصد (۵٪) افزایش، نسبت به سال پایه و تاثیر گذاری آن بر شاخص‌های اعتبارسنجی بیمارستان‌ها.

خ- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به ارزشیابی عملکرد کارکنان بهداشتی - درمانی برحسب میزان رضایت مادران، در ارائه مراقبت با کیفیت بارداری و زایمان طبیعی و اعمال آن در کارانه ارائه دهندگان خدمات اقدام نماید.

د- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است عملکرد بیمارستان‌ها را در زمینه‌ی کاهش سالانه پنج درصد (۵٪) از میزان زایمان غیر طبیعی نسبت به نرخ کل زایمان را به عنوان پیش نیاز اعتباربخشی به بیمارستان‌ها قرار دهد

بند «د» ماده (۵۰) به شرح زیر اصلاح شد:

د- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است عملکرد بیمارستان‌ها را در زمینه‌ی کاهش سالانه پنج درصد (۵٪) از میزان زایمان به روش جراحی نسبت به نرخ کل زایمان با رعایت موازین علمی در جهت حفظ سلامت مادر و جنین را به عنوان پیش نیاز اعتباربخشی به بیمارستان‌ها قرار دهد.

ذ- ...

ماده ۵۱- هرگونه توزیع رایگان و ارائه اقلام مرتبط با پیشگیری از بارداری و کار گذاشتن اقلام

پیشگیری و تشویق به استفاده از آنها در شبکه بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی ممنوع می باشد.

تبصره ۱- وزارت بهداشت مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجرا شدن قانون، منطبق بر منابع معتبر پزشکی دستورالعمل ارائه دارو، خدمات و اقلام مرتبط با جلوگیری از بارداری را برای افرادی که بارداری باعث خطر جانی برای مادر و یا جنین می شود تهیه و با تصویب ستاد عالی جمعیت و خانواده اجرایی نماید.

ماده ۵۱ به شرح زیر اصلاح و تبصره (۱) آن حذف می شود:

ماده ۵۱- هرگونه توزیع رایگان یا یارانه ای اقلام مرتبط با پیشگیری از بارداری و کارگذاشتن اقلام پیشگیری و تشویق به استفاده از آنها در شبکه بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی ممنوع می باشد.

تبصره ۲- هرگونه ارائه داروهای هورمونی جلوگیری از بارداری در داروخانه های سراسر کشور باید مطابق دستورالعمل فوق و با تجویز پزشک باشد.

در جایی که پزشک وجود ندارد سایر اقلام پیشگیری از بارداری ممنوع نشده است ولی اقلام دارویی مانند هر داروی ضروری دیگر در هر صورت نیاز به تجویز پزشک می باشد و الا ممکن است آسیب جدی به بیمار وارد شود. همچنین دستورالعمل مطروحه نیز حذف گردید لذا تبصره (۲) ماده (۵۱) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۲- هرگونه ارائه داروهای جلوگیری از بارداری در داروخانه های سراسر کشور و شبکه بهداشت و کارگذاشتن اقلام پیشگیری، باید با تجویز پزشک باشد.

ماده ۵۲- عقیم سازی زنان و مردان به جز در موارد استثنایی و در جایی که بارداری برای مادر خطر جانی دارد، ممنوع است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری پزشکی قانونی حداکثر سه ماه پس از لازم الاجرا شدن قانون، منطبق بر منابع معتبر پزشکی دستورالعمل موارد مجاز برای عقیم سازی را که خطر جانی برای مادر دارد تهیه و با تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده و تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اجرایی نماید.

ماده (۵۲) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۵۲- عقیم‌سازی دائم زنان و مردان و یا مواردی که احتمال برگشت‌پذیری در آنها ضعیف یا بسیار دشوار باشد (همچون بستن لوله‌ها) ممنوع است. عقیم‌سازی زنان در مواردی که بارداری برای مادر خطر جانی دارد، از این امر مستثنی می‌باشد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و سازمان پزشکی قانونی حداکثر سه‌ماه پس از لازم‌الاجراءشدن این قانون، منطبق بر منابع معتبر پزشکی با رعایت شاخصها و مفاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور، دستورالعمل موارد و شیوه‌های مجاز برای عقیم‌سازی در مواردی که خطر جانی برای مادر دارد را تهیه و با تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اجرائی نماید.

ماده ۵۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر سه‌ماه پس از لازم‌الاجراءشدن این قانون، کلیه «دستورالعملهای صادره» مرتبط با بارداری و سلامت مادر و جنین که ممکن است عوارضی برای آن‌ها ایجاد کند و یا این که کادر بهداشتی - درمانی یا مادر را به سقط جنین توصیه یا راهنمایی کند، به نحو ذیل مورد بازنگری قرار داده و پس از تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده به اجرا درآورد:

۱. استاندارد سازی عملکرد ارائه دهندگان خدمات، آموزش موثر و قانونمند آنها، پایش و ارزشیابی عملکرد و صدور یا لغو مجوز خدمت آنها
۲. اصلاح روش‌های این مداخلات و به استاندارد رساندن مقادیر مثبت و منفی کاذب با رعایت شاخصهای به روز استانداردهای علمی و تعیین مسئولیت عاملین خدمت
۳. تعیین آیین نامه تصدیق آزمایشگاه و مراکز تصویربرداری عامل غربالگری با رعایت شاخصهای بند یک و دو با تبیین نحوه پاسخگویی آنها

با توجه به اینکه اشکالات شورای نگهبان در این قسمت در واقع ناظر به صدر ماده می‌باشد لذا رفع اشکال به شرح ذیل می‌باشد:

ماده (۵۳) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۵۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر سه‌ماه پس از لازم‌الاجراءشدن

این قانون، کلیه دستورالعملهای صادره مرتبط با بارداری و سلامت مادر و جنین که پزشکان و کارکنان بهداشتی-درمانی یا مادران را به سقط جنین توصیه کرده یا سوق می‌دهد، حذف نموده مگر مواردی که جان مادر در خطر باشد و سایر مواردی را که ممکن است عوارضی برای مادر یا جنین ایجاد کند، با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی بر اساس شاخص‌ها و مفاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور، به نحو ذیل مورد بازنگری قرار داده، به اجرا درآورد و بر آن نظارت کند:

۱. استانداردسازی چگونگی تجویز و عملکرد پزشکان و سایر ارائه‌دهندگان خدمات، آموزش مؤثر و قانونمند آنها، پایش و ارزشیابی عملکرد و صدور یا لغو مجوزهای خدمت مربوطه در اجرای مفاد این ماده؛

۲. اصلاح روشهای غربالگری و تشخیصی و عملکرد مورد استفاده برای مادر و جنین در جهت حفظ آنها و به استاندارد روز رساندن مقادیر مثبت و منفی کاذب نتایج و تفاسیر آزمایشها و تصویربرداری‌ها با رعایت شاخص‌های به‌روز و استانداردهای علمی و تعیین مسئولیت تجویزکننده و انجام‌دهنده خدمات؛

۳. تعیین آیین نامه تصدیق آزمایشگاه‌ها و مراکز تصویربرداری عامل آزمایش‌ها و تصویربرداری‌های مجاز غربالگری ناهنجاری جنین با رعایت شاخصهای بند ۱ و ۲ با تبیین نحوه ارزشیابی منظم از آنها و چگونگی پاسخگویی آنان؛

تبصره ۱- عدم ارجاع مادر باردار به غربالگری ناهنجاری جنینی توسط پزشک یا اعضای کادر بهداشتی و درمانی تخلف نبوده و نباید منجر به محاکمه و یا پیگیری آنها گردد و در صورت ارجاع مادر باردار به غربالگری که منجر به حدوث سقط یا سایر عوارض گردد، پزشک صرفاً در صورتیکه در چارچوب دستور العمل مورد تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده عمل کرده باشد، مرتکب تخلفی نشده است.

تبصره (۱) ماده (۵۳) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۱- عدم ارجاع مادر باردار به غربالگری ناهنجاری‌های جنین توسط پزشکان یا کارکنان بهداشتی و درمانی تخلف نیست و نباید منجر به محاکمه و یا پیگرد آنها گردد، مگر آن که پزشک، علم یا ظن قوی به لزوم ارجاع برای درمان مادر و جنین یا حفظ جان مادر داشته باشد.

در صورت ارجاع مادر باردار به غربالگری‌هایی که منجر به حدوث سقط یا سایر عوارض برای جنین و

مادر شود، صرفاً پزشک، تنها در صورتیکه ارجاع را بر پایه‌ی ظن قوی علمی و مبتنی بر شواهد نسبت به ناهنجاری جنین، برای حفظ جان مادر و جنین یا درمان آنها ضروری تشخیص داده باشد، مرتکب تخلفی نشده است.

تبصره ۲- ...

تبصره ۳- جهت استاندارد سازی، نظارت، پایش و ارزشیابی در مواردی که به درخواست والدین و با تجویز پزشک متخصص آزمایش تشخیص ناهنجاری جنین تجویز گردد، باید اطلاعات مادر، پزشک، مستندات، دلایل تجویز یا اقدام را در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و سامانه ماده ۵۴ این قانون درج و بارگذاری نماید.

تبصره (۳) ماده (۵۳) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به انتهای ماده الحاق شد:

تبصره ۳- آزمایش غربالگری و تشخیص ناهنجاری جنین صرفاً به درخواست والدین و با تشخیص پزشک متخصص، مبنی بر احتمال قابل توجه نسبت به وجود عارضه جدی در جنین، یا احتمال ضرر جسمی جدی و خطر جانی ادامه بارداری برای مادر یا جنین مبتنی بر منابع معتبر علمی تجویز می‌گردد. جهت استانداردسازی، نظارت، پایش و ارزشیابی، ارائه دهنده خدمت موظف است با رعایت اصول محرمانگی، اطلاعات مادر، پزشک، سایر ارائه دهندگان خدمت، مستندات و دلایل تجویز یا اقدام را در طی کلیه مراحل در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و یا سامانه ماده (۵۴) این قانون ثبت و بارگذاری نماید. همچنین مشخصات دقیق آزمایشگاهها و مراکز تصویربرداری، تاریخ و نتایج اقدامات باید در پرونده یا سامانه مذکور ثبت شود.

تبصره الحاقی- از زمان لازم الاجرا شدن این قانون، پوشش هزینه آزمایشها و تصویربرداریهای مربوط به مادر و جنین از سوی نظام بیمه‌ای اعم از پایه و تکمیلی (خصوصی و غیرخصوصی) صرفاً بر اساس این ماده و در صورت رعایت مفاد آن قابل انجام است.

ماده ۵۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است طی شش ماه از

لازم الاجراء شدن این قانون، ضمن استقرار سامانه جامع نسبت به ثبت اطلاعات کلیه مراجعین باروری، بارداری، سقط و دلایل آن و زایمان و نحوه آن در کلیه مراکز بهداشتی، درمانی، آزمایشگاهها، مراکز درمان ناباروری و مراکز رادیولوژی اعم از دولتی و غیردولتی با رعایت اصول محرمانگی اقدام کند.

در ماده (۵۴) عبارت «تصویر برداری پزشکی» جایگزین واژه «رادیولوژی» شد.

تبصره ۱ - هر یک از مراکز مذکور در صدر ماده که بعد از یک سال از لازم الاجرا شدن قانون در این سامانه ثبت نشده باشند یا اطلاعات مراجعین خود را به روزرسانی نکرده باشد، در مرحله اول به اخطار کتبی، در مرحله دوم تعلیق سه ماهه و در مرحله سوم به سلب مجوز از سوی مراجع انتظامی محکوم می شوند.

تبصره (۱) ماده (۵۴) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۱ - هر یک از مراکز مذکور در ذیل این ماده که تا یک سال از لازم الاجرا شدن این قانون در این سامانه ثبت نشده باشد یا اطلاعات مراجعین خود را به روزرسانی نکرده باشد، در مرحله اول به اخطار کتبی پس از شش ماه و در صورت تکرار در مرحله دوم تعلیق سه ماهه و پس از شش ماه از حکم تعلیق در صورت تکرار، در مرحله سوم به سلب مجوز از سوی مراجع انتظامی محکوم می شود.

تبصره ۲ - ...

ماده ۵۵ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است برنامه‌ی جامعی برای کنترل، پیشگیری و کاهش سقط خود به خودی جنین به صورت ادغام در شبکه شامل آموزش عمومی اصلاح سبک زندگی و آسیب‌های وارده ناشی از تغذیه و داروها بر سلامت جنین را اجرا نماید.

ماده (۵۵) به شرح زیر اصلاح شد:

در انتهای بند اول ماده (۵۵) واژه «مهار، پایش» جایگزین واژه «کنترل» شد.

ماده ۵۶ - سازمان پزشکی قانونی مکلف است حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون دستورالعمل اجرایی سقط را در شورایی مرکب از رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور به عنوان رییس شورا، سه فقیه مجتهد متجزی در فقه پزشکی به تعیین رئیس قوه قضاییه، سه نفر متخصص مرتبط با معرفی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یک نفر متخصص پزشکی قانونی با معرفی ریاست سازمان پزشکی قانونی و یک نفر قاضی دیوان عالی کشور به پیشنهاد رئیس قوه قضاییه و یک نفر نماینده‌ی عضو کمیسیون بهداشت مجلس به عنوان ناظر، تدوین و تصویب نماید. مصوبات با اکثریت آراء و مشروط به رأی موافق حداقل دو فقیه، لازم الاجراء بوده و پس از آن قانون سقط درمانی مصوب ۱۳۸۴/۰۳/۲۵ نسخ می گردد.

تبصره ۱- شورای مذکور در این ماده مکلف است مسائل مستحدثه در زمینه‌ی باروری و پیشگیری و درمان ناباروری را نیز مورد بررسی قرار داده و دستورالعمل فقهی آن را به شیوه‌ی این ماده تعیین نماید.

تبصره ۲- کلیه‌ی دستورالعملها و رویه‌ها در حوزه باروری، سقط و ناباروری در این شورا به صورت سالیانه به شیوه این ماده مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

تبصره ۳- کلیه مراکز پزشکی قانونی مکلفند بر اساس دستورالعمل ابلاغی، موارد مشمول را به کمیسیون سقط قانونی ارجاع نمایند. این کمیسیون که مرکب از یک قاضی ویژه، یک پزشک متخصص متعهد و یک متخصص پزشکی قانونی می‌باشد، با رعایت اصل (عدم جواز سقط در موارد تردید) براساس دستورالعمل فقهی مربوط، با اکثریت آرا مشروط به اینکه قاضی عضو کمیسیون موافق آن باشد، اقدام به صدور رای می‌نماید. این رای قطعی است.

تبصره ۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، موظف است دستورالعمل‌های اجرایی این ماده را به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ نماید.

تبصره ۵- بیمارستان‌های مورد تایید پزشکی قانونی موظفند در موارد مجاز سقط منحصراً پس از احراز عدم امارات و نشانه‌های ولوج روح، سقط جنین را اجرا کنند.

جهت رفع ایرادات شورای نگهبان، شورای فقهی صدر ماده و تبصره‌ها حذف گردید و ماده‌ها و تبصره‌های جدید به شرح ذیل اضافه گردید.

متن زیر جایگزین ماده (۵۶) و تبصره‌های آن شد:

ماده ۵۶- سقط جنین ممنوع بوده و از جرائم دارای جنبه عمومی می‌باشد و طبق قانون، موجب مجازات است و دیه و حبس و ابطال پروانه پزشکی بر اساس مواد ۷۱۶ تا ۷۲۰ قانون مجازات اسلامی و این قانون انجام می‌شود.

مادر صرفاً در مواردی که احتمال بدهد شرایط زیر محقق می‌شود، می‌تواند درخواست سقط جنین را به مراکز پزشکی قانونی تقدیم نماید.

کلیه مراکز پزشکی قانونی در مراکز استان‌ها مکلفند درخواستهای واصله را فوراً به کمیسیون سقط قانونی ارجاع نمایند. این کمیسیون مرکب از یک قاضی ویژه، یک پزشک متخصص متعهد و یک متخصص

پزشک قانونی در استخدام سازمان پزشکی قانونی، حداکثر ظرف یک هفته تشکیل می‌شود. رأی لازم توسط قاضی عضو کمیسیون با رعایت اصل عدم جواز سقط در موارد تردید صادر می‌گردد. قاضی عضو در کمیسیون مذکور در صورتی که به تشخیص اطمینان بخش نسبت به تهدید جدی حیات مادر دست یابد یا این که پس از اخذ اظهارات ولی، جمیع شرایط زیر را احراز نماید، مجوز سقط قانونی را با اعتبار حداکثر پانزده روزه صادر می‌نماید:

- رضایت مادر
 - وجود حرج (مشقت شدید و غیرقابل تحمل) برای مادر
 - وجود قطعی (صد در صدی بدون هر گونه احتمال) ناهنجاری‌های جنینی غیرقابل درمان در مواردی که حرج مربوط به بیماری یا نقص در جنین باشد.
 - فقدان امکان جبران و جایگزینی برای حرج مادر
 - فقدان نشانه‌ها و امارات ولوج روح
 - کمتر از چهارماه بودن سن جنین
- تبصره ۱- رای صادره ظرف یک هفته قابل اعتراض در دادگاه صالح می‌باشد و دادگاه مذکور حداکثر باید ظرف یک هفته تصمیم خود را اعلام دارد.
- تبصره ۲- بیمارستان‌های مورد تایید پزشکی قانونی موظفند در موارد مجاز سقط، منحصرأً پس از دستور قاضی و احراز عدم امارات و نشانه‌های ولوج روح، سقط جنین را اجراء کنند و اطلاعات مربوطه را با رعایت اصول محرمانگی در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و یا سامانه ماده (۵۴) این قانون ثبت و بارگذاری نمایند.
- تبصره ۳- سازمان پزشکی قانونی اطلاعات مربوط به کلیه مراحل درخواست سقط تا نتیجه آن، اعم از دلایل درخواست دهنده، اعضای کمیسیون، صدور یا عدم صدور مجوز، دلیل صدور مجوز را با رعایت اصول محرمانگی، در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و یا سامانه ماده (۵۴) این قانون ثبت و بارگذاری نماید و اطلاعات آن را هر سال در اختیار مجلس شورای اسلامی و شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار دهد.
- تبصره ۴- چنانچه پزشک یا ماما یا دارو فروش، خارج از مراحل این ماده وسایل سقط جنین را فراهم

سازند یا مباشرت به اسقاط جنین نمایند علاوه بر مجازات مقرر در ماده ۶۲۴ قانون مجازات اسلامی، پروانه فعالیت ایشان ابطال می شود. تحقق این جرم نیازمند تکرار نیست.

ماده ۵۷- قوه قضائیه موظف است با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر دستگاههای مرتبط حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراشدن این قانون، برنامه و تمهیدات قانونی لازم برای پیشگیری و مقابله با سقط غیر قانونی جنین و پیشنهاد اصلاح مقررات مراجع ذی صلاح مرتبط را تهیه و ابلاغ نماید.

در ماده (۵۷) واژه «اعلام» جایگزین واژه «ابلاغ» شد.

ماده ۵۸- توزیع، نگهداری و حمل داروهای رایج در سقط جنین فقط برای مصرف در داروخانه مراکز درمانی بیمارستانی دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجاز است. هرگونه خرید، فروش و پخش داروهای مذکور، خارج از سامانه ردیابی و رهگیری فرآورده‌های دارویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جرم است و مشمول مجازات‌های درجه سه تا شش ماده (۱۹) قانون مجازات‌های اسلامی می‌شود.

ماده (۵۸) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۵۸- توزیع داروهای رایج در سقط جنین فقط برای مصرف مراکز درمانی بیمارستانی دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در داروخانه های آنها مجاز است. هرگونه خرید، فروش و پخش داروهای مذکور، خارج از سامانه ردیابی و رهگیری فرآورده های دارویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نگهداری و حمل این داروها بدون نسخه پزشک جرم است و مشمول مجازات های درجه ۳ تا ۶ ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی می شود.

ماده ۵۹- وزارت اطلاعات و سایر دستگاههای امنیتی مکلف اند با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیروی انتظامی و سازمان های نظام پزشکی و پزشکی قانونی و سایر دستگاه های ذی ربط، از طریق سامانه های موجود گزارش مردمی متخلفان فروش داروهای سقط، مشارکت در سقط غیرقانونی، تارنماها و بسترهای مجازی معرفی کننده مراکز و افراد مشارکت کننده در سقط، توصیه های کادر بهداشتی و درمانی خارج از ضوابط، عناصر ترویج دهنده ی سقط غیرقانونی را شناسایی ، به عنوان ضابط قضایی، موارد را به مراجع قضایی اعلام نمایند.

در ماده (۵۹) واژه «کارکنان» جایگزین واژه «کادر» شد.

ماده ۶۰- فعالیت مدیران و عوامل موثر در بسترهای مجازی معرفی کننده ی افراد و مراکز مشارکت کننده در سقط غیرقانونی جنین ممنوع است و حسب مورد متخلفان از این حکم علاوه بر مجازات درجه پنج ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی، به پرداخت خسارت معادل دو تا پنج برابر عوائد حاصل از ارتکاب جرم محکوم می‌شوند.

در ماده (۶۰) واژه «جزای نقدی» جایگزین واژه «خسارت» شد.

ماده ۶۱- هرکس به هر عنوان به طور گسترده دارو، مواد و وسائل اسقاط غیر قانونی جنین را فراهم سازد و یا معاونت و مباشرت به اسقاط غیر قانونی جنین به طور وسیع نماید و یا در چرخه تجارت سقط جنین فعال و یا موثر باشد از مصادیق موضوع ماده (۲۸۶) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ محسوب می‌گردد.

ماده (۶۱) به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به آن الحاق شد:

ماده ۶۱- ارتکاب گسترده جنایت علیه تمامیت جسمانی جنین، به گونه ای که موجب ورود خسارت عمده به تمامیت جسمانی جنین ها یا مادران در حد وسیع گردد از مصادیق موضوع ماده (۲۸۶) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ محسوب می‌گردد.

تبصره الحاقی ۱- هرگاه دادگاه از مجموع ادله و شواهد قصد ایراد خسارت عمده در حد وسیع و یا علم به موثر بودن اقدامات انجام شده را احراز نکند و جرم ارتكابی مشمول مجازات قانونی دیگری نباشد، با توجه به میزان نتایج زیانبار جرم، مرتکب به حبس تعزیری درجه پنج یا شش محکوم می‌شود.

تبصره الحاقی ۲- هرکس به هر عنوان به طور گسترده دارو، مواد و وسائل سقط غیرقانونی جنین را فراهم و یا معاونت و مباشرت به سقط غیرقانونی جنین به طور وسیع نماید و یا در چرخه تجارت سقط جنین فعال و یا موثر باشد در صورتی که مشمول ماده فوق نباشد، علاوه بر مجازات تعزیری درجه دو، به پرداخت جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر عوائد حاصل از ارتکاب جرم محکوم می‌گردد.

تبصره- اموال و وسائل حاصل از ارتکاب جرم مصادره و پس از واریز عوائد به حساب خزانه در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت درمان ناباروری هزینه گردد.

تبصره ماده (۶۱) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره: اموال و وسائل حاصل از ارتکاب جرم صادره شده و عوائد آن به همراه جزای نقدی دریافتی، به حساب خزانه واریز شده و پس از درج در بودجه سنواتی، در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت درمان ناباروری هزینه گردد.

ماده ۶۲- دولت مکلف است ظرف حداکثر یک سال پس از لازم الاجرا شدن قانون، برنامه ریزی جامع در حوزه مهاجرت داخل و خارج از کشور با هدف ارتقاء کیفی و کمی جمعیت در راستای بند های ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۳ سیاست های کلی جمعیت ابلاغی مقام معظم رهبری ارائه و جهت اجرا به دستگاههای ذی ربط ابلاغ نماید.

در ماده (۶۲) عبارت «لازم الاجراء شدن این قانون» جایگزین عبارت «لازم الاجراء شدن قانون» شد.

ماده ۶۳- به منظور تهیه نقشه روزآمد تراکم جمعیت و هدفمندکردن طرح های حمایتی این قانون، با توجه به پراکندگی خانواده ها در سطح کشور، سازمان ثبت احوال کشور، مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران و سازمان امور مهاجران و اتباع خارجی نسبت به تولید و انتشار آمارهای مهاجرت بر حسب فرد و خانواده بر پایه داده های مکانی پایگاه اطلاعات جمعیت کشور، به صورت سالانه و همچنین تهیه ساز و کار افزودن ثبت رویدادهای حیاتی و تغییرات نشانی اتباع خارجی کشور به پایگاه اطلاعات جمعیت کشور اقدام نماید.

تبصره- سازمان ثبت احوال کشور با همکاری وزارت خارجه مکلف به حفظ و ارتقای کیفیت سامانه ثبت تغییر نشانی و دسترس پذیر نمودن آن برای همه ایرانیان در سطح جهانی است.

در ماده (۶۳) عبارت «وزارت خارجه» به عبارت «وزارت امور خارجه» و عبارت «سازمان مهاجرین و اتباع خارجی» به عبارت «اداره کل مهاجرین و اتباع خارجی» اصلاح شد.

ماده ۶۴- وزارت امور خارجه مکلف است حداکثر تا یک سال پس از ابلاغ این قانون گزارش کلیه تعهدات ناشی از معاهدات بین المللی مرتبط با مسائل جمعیتی کشور را به مجلس شورای اسلامی و ستاد عالی جمعیت و خانواده ارائه و با کمک نهادهای ذی ربط کلیه سیاستها و عملکردهای ضد جمعیتی نهادهای بین المللی را در کشور متوقف نماید.

ماده (۶۴) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۶۴- وزارت امور خارجه مکلف است حداکثر تا یک سال پس از ابلاغ این قانون گزارش کلیه تعهدات ناشی از معاهدات بین‌المللی مرتبط با مسائل جمعیتی کشور را به مجلس شورای اسلامی و شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه و با کمک نهادهای ذی ربط تدابیر و اقداماتی انجام دهد که زمینه کلیه عملکردهای ضدجمعیتی نهادهای بین‌المللی در کشور بر طرف گردد.

ماده ۶۵- دستگاههای اجرایی پس از اعلام آزمایش مواد و فرآورده های غذایی و وارداتی و محصولات تراریخته، موارد بیوتروریسم، آلاینده های محیطی و عوامل شیمیایی تشعشعات و الودگی امواج نسبت به اختلالات باروری یا جنسی، توسط مراجع ذی ربط موظف به رعایت و اجرای ضوابط ابلاغی سازمان پدافند غیرعامل می‌باشند.

تبصره- سازمان پدافند غیر عامل موظف است به تدوین دستورالعمل اجرایی با همکاری دستگاههای ذیربط اقدام نموده و پس از تصویب کمیته‌ی دائمی پدافند غیرعامل کشور، آن را اجرا نماید.

در ماده (۶۵) عبارت «حمله زیستی» جایگزین عبارت «بیوتروریسم» شد.

ماده ۶۶- ...

ماده ۶۸- ...

تبصره ۱- ...

تبصره ۲- بانکها باید برای ضمانت صرفاً یکی از سه مورد اعتبار سنجی یا یک ضامن و سفته و یا سهم فرد از حساب یارانه هدفمندی را به منزله ضمانت بپذیرند.

مسئولیت حسن اجرای حکم این بند به عهده بانک مرکزی و بانکهای عامل و کلیه مدیران و کارکنان ذی ربط می باشد. عدم اجرا یا تأخیر در پرداخت تسهیلات تخلف محسوب شده و قابل پیگیری در مراجع ذی صلاح می باشد.

همچنین تمامی بانکها موظفند به صورت ماهانه تعداد تسهیلات قرض الحسنه ازدواج پرداختی و تعداد افراد در نوبت دریافت این تسهیلات را به صورت عمومی اعلام کنند.

تبصره (۲) ماده (۶۸) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۲- بانکها باید برای ضمانت صرفاً یکی از سه مورد اعتبار سنجی یا یک ضامن و سفته و یا سهم

فرد از حساب هدفمندی یارانه ها را به منزله ضمانت بپذیرند.
مسئولیت حسن اجرای حکم این ماده به عهده بانک مرکزی و بانکهای عامل و کلیه مدیران و کارکنان ذی ربط می باشد. عدم پرداخت یا تأخیر در پرداخت تسهیلات تخلف محسوب شده و قابل پیگیری در مراجع ذیصلاح می باشد. همچنین تمامی بانکها موظفند به صورت ماهانه تعداد تسهیلات قرض الحسنه ازدواج پرداختی و تعداد افراد در نوبت دریافت این تسهیلات را به صورت عمومی اعلام کنند.

تبصره ۳- مبلغ بیست هزار میلیارد ریال از منابع این بند برای تأمین تجهیزیه زوجهایی که متقاضی دریافت کالاهای ایرانی در سقف دویست میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال هستند به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام اختصاص می یابد. استفاده کنندگان از این اعتبار مجاز به دریافت وام ازدواج نیستند.

تبصره (۳) ماده (۶۸) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۳- مبلغ بیست هزار میلیارد ریال از منابع این ماده برای تأمین تجهیزیه با کالای ایرانی به ستاد اجرایی فرمان امام (ره) اختصاص می یابد. زوجین می توانند به جای استفاده از تسهیلات موضوع این ماده، از این تسهیلات حسب مورد به همان میزان، تمام یا بخشی از تسهیلات خود را از این طریق دریافت کنند و به مصرف برسانند.

تبصره ۴- ...

ماده ۶۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در راستای اجرای بند (ت) ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه از طریق بانکهای عامل مبلغ نه هزار میلیارد ریال از هر محل از جمله منابع سپرده های پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی به تفکیک نسبت به پرداخت تسهیلات قرض الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست خانوار) با بازپرداخت حداکثر بیست ساله برای خانواده های فاقد مسکن که در سال ۱۳۹۹ به بعد صاحب فرزند سوم به بعد شده یا می شوند به میزان یک میلیارد و پانصد میلیون ریال اقدام نماید.

تبصره ۱- بانک مرکزی مکلف است در راستای اجرای بند (ث) ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه از طریق بانکهای عامل مبلغ چهار هزار و ششصد میلیارد ریال از هر محل از جمله منابع سپرده های پس انداز و جاری قرض الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست خانوار) با بازپرداخت حداکثر ده ساله برای خانواده های فاقد مسکن به شرح ذیل اقدام نماید:

الف- خانوارهای صاحب دو فرزند تا سقف دو هزار میلیارد ریال به هر یک از زوجین به میزان یک میلیارد ریال

ب- خانوارهای صاحب یک فرزند تا سقف هزار و ششصد میلیارد ریال به هر یک از زوجین به میزان هشتصد میلیون ریال

پ- خانوارهای دو نفره (زوج و زوجه) تا سقف هزار میلیارد ریال به هر یک از زوجین به میزان پانصد میلیون ریال اقدام نماید.

ماده (۶۹) و تبصره (۱) آن به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۶۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در راستای اجرای بند (ت) ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از طریق بانکهای عامل مبلغ نه هزار میلیارد ریال از منابع سپرده‌های پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی به تفکیک نسبت به پرداخت تسهیلات قرض الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست خانوار) با بازپرداخت حداکثر بیست ساله برای خانواده‌های فاقد مسکن که در سال ۱۳۹۹ به بعد صاحب فرزند سوم به بعد شده یا می‌شوند به میزان یک میلیارد و پانصد میلیون ریال اقدام نماید.

تبصره ۱- بانک مرکزی مکلف است در راستای اجرای بند (ث) ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از طریق بانکهای عامل مبلغ چهار هزار و ششصد میلیارد ریال از منابع سپرده‌های پس انداز و جاری قرض الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست خانوار) با بازپرداخت حداکثر ده ساله برای خانواده‌های فاقد مسکن به شرح ذیل اقدام نماید:

تبصره ۲-...

ماده ۷۰- عدم اجرای احکام این قانون در ارتباط با نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن ایشان می‌باشد.

ماده (۷۰) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۷۰- اجرای احکام این قانون در ارتباط با نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری منوط به اذن ایشان می‌باشد.

ماده ۷۱- مستنکفین از اجرای این قانون، علاوه بر جبران خسارات وارده و اعمال مجازات موضوع ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه ۴ یا ۵ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ محکوم می شوند.

تبصره ۱- مقامات موضوع ماده ۷۱ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ چنانچه در اجرای احکام این قانون ناظر به وظایف خود اهمال یا ترک فعل یا ممانعت نمایند، علاوه بر مجازات صدر این ماده به ۵ تا ۱۵ سال محرومیت از حقوق اجتماعی (موضوع ماده ۲۶ قانون مجازات اسلامی) محکوم می شوند.

تبصره ۲- سازمان بازرسی کل کشور و نهادهای امنیتی در حوزه نظارتی خویش مکلفند مستنکفین از اجرای این قانون را شناسایی نموده و به مراجع قضایی معرفی نمایند. در اجرای این حکم مقام قضائی مکلف است نسبت به گزارشهای واصله و شکوائیه های مردمی رسیدگی کند.

تبصره ۳- دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه، مکلف به ارائه گزارش عملکرد شش ماهه به ستاد ملی جمعیت می باشند. ستاد ملی جمعیت موظف است گزارش شش ماهه خود را به ستاد عالی جمعیت و خانواده و مجلس شورای اسلامی ارائه دهد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است از سال دوم اجرای این قانون، اعتبار مرتبط با موضوع جمعیت در دستگاهها را به پیشنهاد ستاد ملی جمعیت در بودجه سنواتی بر اساس میزان عملکرد منظور نماید.

تبصره ۴- رسیدگی قضایی موضوع این ماده مانع از رسیدگی دیوان عدالت اداری و هیات های رسیدگی به تخلفات اداری نمی باشد.

در ماده (۷۱) عبارت «ماده ۹» جایگزین عبارت «ماده ۱۹» شد و تبصره (۳) آن به شرح زیر اصلاح گردید:

تبصره ۳- دستگاههای مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مکلف به ارائه گزارش عملکرد شش ماهه به ستاد ملی جمعیت می باشند. ستاد ملی جمعیت موظف است گزارش شش ماهه خود را به مجلس شورای اسلامی و شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه دهد. دولت مکلف است از سال دوم اجرای این قانون، اعتبار مرتبط با موضوع جمعیت در دستگاهها را به پیشنهاد ستاد ملی جمعیت بر اساس میزان عملکرد آن دستگاهها در سالهای

قبل در لایحه بودجه سنواتی پیشنهادی به مجلس شورای اسلامی درج نماید.
تبصره- اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع ماده ی فوق علاوه بر مجازات صدر ماده به ابطال موقت پروانه فعالیت مرتبط با جرم بین سه تا پنج سال توسط دادگاه نیز محکوم خواهند شد.

ماده ۷۲- در راستای اجرای سیاست های کلی جمعیت و خانواده و بندهای ۴۵ و ۴۶ و ۷۰ سیاست های کلی برنامه ششم توسعه و ماده ۴۵ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ موضوع اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و سند جمعیت و تعالی خانواده و مواد ۷۳ - ۹۴ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ و ۱۲۳ قانون برنامه ششم توسعه احکام مقرر در این قانون لازم الاجرا است. دولت مکلف است جهت اجرای احکام این قانون، بودجه لازم را در قوانین بودجه سنواتی و در ردیفهای مشخص از محل درآمدهای ذیل بر حسب نیاز تامین و اختصاص دهد:

۱- اعتبارات هزینه ای:

الف- یک درصد از اعتبارات بودجه کلیه دستگاه ها - نهادها و موسسات موضوع ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه و مندرج در قانون بودجه که به نحوی از انحاء از اعتبارات دولتی استفاده می کنند به استثناء فصول ۱ و ۴ و ۶ هزینه ای و شرکت های زیان ده

ب- یک درصد (۱٪) از اعتبارات مالیات بر ارزش افزوده

پ- یک درصد (۱٪) از اعتبارات جدول هدفمندی یارانه ها

ت- مبلغ سه درصد (۳٪) از محل موضوع مابه التفاوت نرخ ارز

ث- ده درصد (۱۰٪) منابع حاصل از اجرای ماده (۳۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)،

(مالیات سلامت)

ج- پنجاه درصد (۵۰٪) منابع حاصل از مالیات بر خانه های خالی

چ- حذف یارانه سه دهک های آخر

ح- صد درصد (۱۰۰٪) از محل افزایش ۲۰ درصدی جرایم تخلفات رانندگی

خ- سی درصد (۳۰٪) اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی (درآمد حاصل از ضبط اموال نامشروع)

د- منابع حاصل جریمه های مذکور در متن این قانون

ر- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۹۰۰ ریالی به تعرفه هر متر مکعب گاز مصرفی

واحدهای تولیدکننده فولاد

ز- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۱۰۰۰ ریال به ازای هر متر مکعب فروش آب شرب شهری مشترکان پرمصرف آب از طریق شرکتهای آبفای شهری و واریز به حساب خزانه
س- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۳ برابری جرایم مربوطه به کالا، تجهیزات و داروهای قاچاق

ش- صد درصد (۱۰۰٪) جرایم تعزیرات حاصل از احتکار و گران فروشی
ص- کاربر بسته های ارائه دهنده خدمات مخابراتی علاوه بر قیمت هر پیامک مبلغ ده ریال از استفاده کننده خدمات مذکور دریافت و جزء منابع این قانون قرار گیرد.

۲- اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای - عمرانی :
مبلغ ۳ درصد از محل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای بابت احداث، تکمیل و تجهیز پروژه ها و تجهیزات و امکانات مرتبط با این قانون
تبصره ۱- دبیرخانه ستاد ملی جمعیت، بر طرح ها، برنامه و عملکرد این اعتبارات نظارت می نماید.
تبصره ۲- اعتبارات این ماده صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص تلقی شده و به عنوان کمک پس از تخصیص به هزینه قطعی منظور می شود.

ماده (۷۲) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۷۲- دولت مکلف است جهت اجرای احکام این قانون، بودجه لازم را در قوانین بودجه سنواتی و در ردیفهای مشخص از محل درآمدهای ذیل بر حسب نیاز تامین و اختصاص دهد:

۱- اعتبارات هزینه ای:

الف- یک درصد (۱٪) از اعتبارات بودجه کلیه دستگاهها، نهادها و موسسات موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مندرج در قانون بودجه که به نحوی از انحاء از اعتبارات دولتی استفاده می کنند به استثناء فصول ۱، ۴ و ۶ هزینه ای و شرکتهای زیانده

ب- یک درصد (۱٪) از اعتبارات مالیات بر ارزش افزوده

پ- یک درصد (۱٪) از اعتبارات جدول هدفمندی یارانه ها

ت- مبلغ سه درصد (۳٪) از محل موضوع مابه التفاوت نرخ ارز

ث-ده درصد (۱۰٪) منابع حاصل از اجرای ماده (۳۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، مالیات سلامت)

ج- پنجاه درصد (۵۰٪) منابع حاصل از مالیات بر خانه‌های خالی

چ- حذف یارانه دهک های پردرآمد

ح- صد درصد (۱۰۰٪) از محل افزایش ۲۰ درصدی جرایم تخلفات رانندگی

خ- هفتاد درصد (۷۰٪) از درآمد اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی؛ به غیر از اموالی که باید به صاحبان حق رد شود و یا در اختیار ولی فقیه است.

د- منابع حاصل جریمه های مذکور در متن این قانون

ذ- اعتبارات مرتبط با توزیع عموم اقلام پیشگیری از بارداری، عقیم سازی وسایر مواردی که تحت هر عنوانی به کنترل جمعیت منجر می شده است.

ر- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۹۰۰ ریالی به تعرفه هر متر مکعب گاز مصرفی واحدهای تولیدکننده فولاد

ز- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۱۰۰۰ ریال به ازای هر متر مکعب فروش آب شرب شهری مشترکان پرمصرف آب از طریق شرکتهای آبفای شهری و واریز به حساب خزانه

س- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۳ برابری جرایم مربوطه به کالا، تجهیزات و داروهای قاچاق

ش- صد درصد (۱۰۰٪) جرایم تعزیرات حاصل از احتکار و گران فروشی

ص- کاربر بسته های ارائه دهنده خدمات مخابراتی علاوه بر قیمت هر پیامک مبلغ ده ریال از استفاده کننده خدمات مذکور دریافت و جزء منابع این قانون قرار گیرد.

۲- اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای - عمرانی :

مبلغ سه درصد (۳٪) از محل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای بابت احداث، تکمیل و تجهیز طرحهای تحقیقاتی و تجهیزات و امکانات مرتبط با این قانون

تبصره ۱- اجرای احکام این قانون در سال ۱۴۰۰ در چهارچوب موارد پیش بینی شده در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور خواهد بود.

در مواردی که بودجه پیش بینی شده کفاف لازم را نمی دهد، دولت می تواند تسهیلات مذکور در این قانون

قانون را به ساکنین شهرستانهایی که نرخ باروری بالاتری دارند، اختصاص ندهد.

تبصره ۲- اعتبارات این ماده صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص می یابد

ماده ۷۳- به موجب این قانون، قانون تنظیم خانواده و جمعیت مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ و قانون اصلاحیه آن مصوب ۱۳۸۸/۲/۲۲ و قانون اصلاح قوانین تنظیم خانواده و جمعیت سال ۱۳۹۲/۳/۲۹، ماده ۷۶ «قانون کار» مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی و ماده ۳ قانون تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی و همچنین کلیه قوانین، ضوابط و دستورالعملهای مشوق کاهش فرزندآوری، تحدید کننده جمعیت و مرتبط با تنظیم خانواده، عقیم سازی و اعمال کننده محدودیت در ارائه خدمات رفاهی بر اساس تعداد فرزند و مغایر سیاست های کلی جمعیت و محدودیت های مربوط به تعداد فرزند در بند ۴ ماده ۶۸ قانون خدمات کشوری، ماده ۸۶ قانون تأمین اجتماعی، ماده ۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت لغو میشوند. تبصره- کلیه دستگاههای اجرائی کشور مکلفند ظرف مدت دو ماه پس از لازم الاجراشدن این قانون، امکانات و بودجه های مرتبط با تنظیم خانواده را به اجرای این قانون تخصیص داده و به بازنگری و اصلاح مقررات و آیین نامه ها و ضوابط اداری و مالی و استخدامی مرتبط بر اساس احکام این قانون در جهت افزایش فرزندآوری اقدام و گزارش عملکرد خود را به مجلس و نهادهای ذیربط ارائه نمایند.

ماده (۷۳) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۷۳- به موجب این قانون، قانون تنظیم خانواده و جمعیت مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ و قانون اصلاحیه آن مصوب ۱۳۸۸/۲/۲۲ و ماده واحده قانون اصلاح قوانین تنظیم خانواده و جمعیت سال ۱۳۹۲/۳/۲۹ و ماده واحده قانون سقط درمانی مصوب ۱۳۸۴/۰۳/۱۰ و محدودیت های مربوط به تعداد فرزند در بند (۴) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده ۸۶ قانون تأمین اجتماعی نسخ می گردد.

تبصره- کلیه دستگاههای اجرائی کشور مکلفند ظرف مدت دو ماه پس از لازم الاجراشدن این قانون، به بازنگری و اصلاح مقررات و آیین نامه ها و ضوابط اداری و مالی و استخدامی مرتبط بر اساس احکام این قانون در جهت افزایش فرزندآوری اقدام و گزارش عملکرد خود را به مجلس و نهادهای ذیربط ارائه نمایند.

ماده ۷۴- مدت زمان آزمایشی این قانون، هفت سال پس از لازم الاجراشدن این قانون خواهد

بود و پس از آن با تصویب مجلس قابل تمدید است.

متون اصلاح شده بر اساس تذکرات:

- تبصره ۵ ماده ۷ - سازمان اوقاف و امور خیریه و تولیت آستان های مقدسه با رعایت نوع وقف و ترویج «فرهنگ وقف و تعالی خانواده» مکلفند با همکاری وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، راه و شهرسازی و هم چنین مراکز مدیریت حوزه های علمیه، ضمن استفاده از ظرفیت های مردمی، به احداث «خوابگاه متاهلین ویژه دانشجویان و طلاب» اقدام نمایند.

- ماده ۱۳ - سازمان هدفمندی یارانه ها مکلف است از محل درآمدهای ناشی از حذف یارانه سه دهک بالای درآمدی نسبت به افزایش یارانه فرزندان خانواده های دهک های اول تا چهارم دارای حداقل ۳ فرزند تحت تکفل که هیچکدام از والدین در دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران شاغل نباشند به میزان ۳ برابر یارانه مصوب سایرین پرداخت نماید.

- بند پ ماده ۱۵ - برای کلیه مستخدمین در دستگاه های مذکور در صدر ماده، که صاحب فرزند سوم تا پنجم می شوند، معادل یک سال به افزایش سنواتی مستخدم به ازای هر فرزند، اعمال نمایند.

- ماده ۲۱ - دولت مکلف است در راستای اجرای بند «ب» ماده ۱۰۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، حداکثر شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، با تقویت صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر نسبت به بیمه مادران خانه دار دارای ۳ فرزند و بیشتر نسبت به بیمه به شرح ذیل اقدام کند:

- ماده ۲۳ بند الف - سازمان بهزیستی مکلف است با همکاری نهادهای خیریه و مجموعه های مردم نهاد، به توسعه و تجهیز کمی و کیفی شیرخوارگاه های کشور تا میزان ۱,۵ برابر سطح فعلی بپردازد.

- ماده ۳۰ - سازمان تبلیغات اسلامی در چارچوب اساسنامه خود موظف است برنامه جامعی جهت حمایت از فعالین مردمی در حوزه فرزندآوری و تسهیل ازدواج، در قالب هیئات، مساجد، کانونهای فرهنگی، اعزام مبلغ و مانند آن تدوین نماید.

در تذکر ۱۴ و ۱۵ به شرح زیر قابل اعمال نبود:

- اولاً همه دانشگاه های کشور شرایط این امر را ندارند و ثانیاً رشته های آموزش و پرورش در هنرستانها تشکیل می شود.

- ازدواج به هنگام نیاز» اصطلاح مقام معظم رهبری است در برابر «ازدواج به هنگام» که بعضا از آن برداشت ازدواج در سنین بالای بیست و سه سال می شود.

ماده ۴۱- در راستای بند ح ماده ۱۰۲ برنامه ششم توسعه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر ظرف مدت دو سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون، نسبت به تجهیز یا راه اندازی حداقل یک مرکز تخصصی درمان ناباروری سطح ۲ در دانشگاههای علوم پزشکی و حداقل یک مرکز درمان ناباروری سطح ۳ به ازای هر استان اعم از دولتی و عمومی غیر دولتی در قالب نظام سطح بندی خدمات متناسب با الگوی جمعیتی اقدام نماید.

۱۷-۳- تبصره ۴: جهاد دانشگاهی موظف است حداقل ده درصد از بودجه طرحهای نوآورانه خود را به طرحهای مربوط به ناباروری و زایمانهای طبیعی استاندارد و ایمن اختصاص دهد.

۲۱- الف- یکپارچه سازی سیاست های ترویج زایمان طبیعی و کاهش زایمان غیر طبیعی در حوزه های بهداشت، درمان، آموزش، پژوهش، غذا، دارو، خدمات بیمه ای و برقراری ارتباط منطقی بین آنها
پ- برقراری نظام تضمین کیفیت مهارت آموزی و ارائه خدمات مراقبت بارداری و زایمان در قالب کار گروهی توسط ماماها، پزشکان و متخصصان زنان و زایمان، اطفال، بیهوشی و بقیه کارکنان مرتبط
ث- اصلاح تعرفه ها و کارانه در جهت افزایش زایمان طبیعی در چارچوب قوانین و مقررات

ماده ۶۳- به منظور تهیه نقشه روزآمد تراکم جمعیت و هدفمندکردن طرح های حمایتی این قانون، با توجه به پراکندگی خانواده ها در سطح کشور، سازمان ثبت احوال کشور، مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران و اداره کل مهاجرین و اتباع خارجی نسبت به تولید و انتشار آمارهای مهاجرت بر حسب فرد و خانواده بر پایه داده های مکانی پایگاه اطلاعات جمعیت کشور، به صورت سالانه و همچنین تهیه ساز و کار افزودن ثبت رویدادهای حیاتی و تغییرات نشانی اتباع خارجی کشور به پایگاه اطلاعات جمعیت کشور اقدام نماید.

تبصره: سازمان ثبت احوال کشور با همکاری وزارت امور خارجه مکلف به حفظ و ارتقای کیفیت سامانه ثبت تغییر نشانی و دسترس پذیر نمودن آن برای همه ایرانیان در سطح جهانی است.

۳۷- ماده ۴- به منظور تحقق بند چ ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دستگاه های اجرایی مکلفند در بودجه های سنواتی پیش بینی نمایند.

تبصره یک ماده ۷- در اجرای بند پ ماده ۱۰۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به دولت اجازه داده می شود سالانه مطابق قوانین بودجه سنواتی تا پنج سال مبلغ بیست هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند تا به منظور احداث، تکمیل، تجهیز و تأمین خوابگاه های دانشجویی متاهل به مصرف برسد.

ماده ۱۶- دولت مکلف است برای کلیه گروه های مختلف حقوق بگیر در دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات، سازمان انرژی اتمی (به استثنای مشمولین قانون کار جمهوری اسلامی ایران) از قبیل کارکنان کشوری و لشکری، اعضای هیات علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی و قضات، از ابتدای سال ۱۴۰۱، به مدت ۵ سال، افزایش حقوق سالانه را در سقف ردیف حقوق و جبران خدمت به گونه ای اعمال نماید که هر ساله، کمک هزینه اولاد و حق عائله مندی مشمولین این ماده در چارچوب افزایش سنواتی حقوق و دستمزد به ترتیب به میزان صد درصد (۱۰۰٪) و پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یابد.

ماده ۲۰- کلیه دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلف اند در روز ملی جمعیت، کارکنانی که در یک سال گذشته، ازدواج کرده و یا دارای فرزند شده اند را مورد تشویق قرار دهند.

ماده ۲۲- کلیه دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از جمله جهت رفع نیازهای نوزادان، کودکان و مادران باردار جهت استراحت، شیردهی و نگهداری کودکان نمایند.

ماده ۲۲ تبصره ۳- کلیه دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلفند با مشارکت بخش خصوصی و یا به صورت خرید خدمات نسبت به تأمین مهدکودک برای نگهداری کودکان مادران شاغل در همان دستگاه اقدام نمایند.

ماده ۲۴- به منظور تحقق بند ث ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است به صورت ماهانه اختصاص دهد

ماده ۲۸- کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ... را انجام دهند.

ماده ۴۱- در راستای بند ح ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است ... اقدام نماید.

ماده ۴۳- در راستای بندهای «ح» و «د» ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است ... به عمل آورد.

ماده ۴۴- در اجرای ماده (۷۰) و بند «د» ماده ۱۰۲ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است کلیه مادران فاقد پوشش بیمه‌ای را طی دوران بارداری و شیردهی و همچنین کودکان را تا پایان ۵ سالگی تحت پوشش خدمات درمان پایه بیمه ای بر اساس آزمون وسع قرار دهد.

اصلاحات فوق در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۴/۸ کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس شورای اسلامی طبق فراز دوم اصل هشتماد و پنجم (۸۵) قانون اساسی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف